

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 3. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni odderek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.

Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Belgija in njen frank

V Belgiji so po dolgih mukah in bo-
jih končno sestavili vlado narodne slo-
ge, ki obsega zastopnike vseh treh glav-
nih belgijskih strank: liberalne, kleri-
kalne in socialistične. Ze sama sestava
vlade iz tako nasprotnih si elementov
kaže, da današnje stanje v Belgiji ni po-
sežno lahko. Novi ministrski predsednik
Van Zeeland ne pripada oficijelno nobe-
ni stranki, marveč je prišel na svoj po-
ložaj kot nevtralec in kot finančni stro-
kovnjak. Znani politični voditelji so mu
rače volje odstopili to mesto, ker bodo
ukrepi, ki jih bo morala narediti nova
vlada, vse prej kakor popularni. Važno
je tudi to, da socialisti niso hoteli vstopi-
ti v nobeno vlado, ki bi ji predsedoval
kak voditelj dosedanjih vladnih strank.
brez socialistov pa je trajna in močna
vlada pri današnji sestavi belgijskega
parlamentarizma zelo težavna, saj je njihova
opozicija v finančni politiki strmoglavila
že tri vlade zapored.

Pred Zeelandom je bil šef vlade zna-
meniti finančnik Theunis. Energično se
je boril proti krizi, ki danes stiska tudi
Belgijo z vso silo. Ko so vsa druga sred-
stva odpovedala, sta se z zunanjim mi-
nistrom Hymansom odpravila v Pariz
prosit pomoči. Francija stoji danes na
čelu tako zvanega zlatega bloka, čigar
članica je tudi Belgija. Zato se je zdelo
le naravno, da se je Belgija najprej obrni-
la na njo. Toda belgijska državna
sta se vrnila iz Pariza praznih rok.
Francija ni mogla obljubiti Belgijcem,
da bi jim v bodoče lahko odjemala več
blaga, ker francoski izvoz sam močno
nazaduje in je bil v zadnjem času še
posebej prizadet z omejitvami uvoza, ki
jih je uvedla Italija. Ravno tako so v
Parizu odbili tudi belgijsko zahtevo po
večjem posojilu.

Kakor druge države, trpi tudi Belgija
zaradi mednarodne trgovine, razdvo-
janja pomorstva, kolonialnih težav, sploš-
nega padca cen in velike brezposelnosti.
Novembra meseca, ko je kriza začela
postajati zelo resna, si je tedanji mi-
nistrski predsednik grof Broqueville izpo-
sloval od parlamenta posebna pooblastila
za borbo proti finančnim nevarnostim
in za ureditev gospodarskih, pred
vsem pa proračunskih težav. Njegov
sestavljeni program je obsegal reformo
bančnega sistema, znižanje obrestne
mere, zlasti pa omejitve v državnih izdat-
kih. Toda ko je bilo treba uravnovesiti
proračun za leto 1935 z redukcijami plač
državnih namestencev, s prihranki pri
državnih obrambnih, narodnih vzgoji in javnih
delih in z znižanjem brezposelnostnih
podpor, so se pokazale nepremostljive
težave. Dva ministra sta rajši odstopi-
la, kakor pa da bi prevzela pred ozlo-
voljenimi volilci na sebe odgovornost za
te osvojevalne ukrepe. Vlada je zaradi
tega odstopila in Broqueville je sledil
Theunisu, podpiran od liberalcev in kleri-
kalcev.

Tudi Theuniso v program je bil skrh-
no izdelan in dobro pripravljen, toda
zadel je na iste ovire. Po burnem življe-
nju kratkih štirih mesecev je sedaj pa-
dla tudi njegova vlada. Theunis je namreč
moral seči po enakih nepopularnih
sredstvih, če je hotel uravnovesiti državni
proračun in urediti belgijsko finančno
stanje. Toda stranke so tudi njega
pustile na cedilu. Socialisti so se
borili proti njegovim predlogom z vso
besnostjo za državo neodgovorne opo-
zicije, a tudi obe vladni stranki ga nista
podprli, kakor bi bilo treba pri takih
dalekosežnih odločitvah. K temu je pri-
šla še smola, da je v začetku marca močno
zdrknil navzdol angleški funt, kar je
še bolj poslabšalo gospodarsko stanje
Belgije, ki v Anglijo mnogo uvaža. Na-
stala je bančna kriza, ki jo je spremljal
padec v vrednosti nepremičnin in držav-
nih papirjev. Doma in v inozemstvu so
izgubili vero, da bi Theuniso v vlada
mogla biti kos težavam, ki so jo oble-
gale. Obenem je bila vržena v svet vest,
da bo Belgija opustila zlato podlago.
Lastniki velikih množin belgijskih fran-
kov so se ustrašili za svoj denar ter se
začeli panično zanimati za zlato in za
inozemske valute. Tako je frank padel
v vrtnice mednarodne spekulacije,
ki je trosila, da bi čim ceneje prišla do
njega, najgorostnejše vesti, in s tem
tako omajala Theuniso v stališče, da je
s svojo vlado odstopil. Pred demisijo pa
je vlada izdala še dve ukrepe za za-
ščito domačega denarja in proti speku-
laciji z njim. Bilo pa je že prepozno.

Belgija je spadala do večerj med dr-
žave, ki so strogo vztrajale na zlati va-
luti in odklanjale vsako devalvacijo. To-
da kakor ob hudih finančnih stiskah
skoro povsod, se je tudi v Belgiji poja-
vilo močno stremljenje, naj se gospo-
darska in finančna kriza vsaj malo omi-
li z delnim razvrednotenjem belgijske-
ga franka. Borba za in proti je bila
sreda. Vse prejšnje vlade so razvrednote-
nje dosledno odklanjale. Verjetno je, da
bi ga odklonila tudi nova vlada, ako bi
bilo to še mogoče. Toda pri paniki, ki
se je že polastila domačih in tujih po-
sestnikov belgijskega denarja, bi bila
najbrž vsaka žrtev zama. Zato se je
nova vlada odločila presekati gordijski
vozel in je znižala zlato vrednost fran-
ka približno v enakem razmerju, v ka-
kršnem se je pri nas določila nova vred-
nost dinarja.

ZNIŽANJE ZLATE VREDNOSTI BELGIJSKEGA FRANKA

**Prvi ukrepi nove belgijske vlade — Devalvacija 25 do 30 odstotkov
Mirno presojanje v Belgiji in inozemstvu**

Bruselj, 29. marca. g. V vladni izjavi,
ki je bila danes prečitana v zbornici,
priznava vlada, da bo v bodoče nemogo-
če zagotoviti obrambo belgijskega fran-
ka na dosedanjem nivoju. Sedanja pa-
rižeta franka se bo izpremenila. Vred-
nost zlate podlage Narodne banke bo
začasno določena na podlagi tečaja, ki
ustreza v primeri z dosedanjim nivojem
250dstotnemu razvrednotenju.

V svoji izjavi pred zbornico je dejal
ministrski predsednik Van Zeeland, da
za restabilizacijo belgijskega franka ne
prihaja v poštev večje razvrednotenje
kot 30%. Zaradi tega je upravičena do-
mneva, da bo znašal obseg razvrednote-
njenja, ki si ga pridržuje vlada, 25 do
30%. Nadalje je ministrski predsednik
Van Zeeland izjavil v zbornici med
drugim naslednje: Zakonita obveznost
glede izplačila bankovcev od strani Na-
rodne banke po določbah zakona iz le-
ta 1926. bo ukinjena. Belgija pa ostane
zvesta načelu zlate podlage ter bo de-
lala na tem, da se sklene mednarodni
dogovor, s katerim bi se zagotovila sta-
bilnost zlate valute, in sicer na nivoju,
ki nikakor ne bo nižji kot 30% seda-
njega stanja.

Uradna poročila

Bruselj, 29. marca. AA. Agencija Belga
poroča: Deklaracija nove vlade Van Ze-
landia pred parlamentom pravi med dr-
gim, da je vlada prišla do prepričanja, da
ne more več jamčiti zaščito franka z do-
sedanjimi sredstvi in na dosedanjih višini.
Zato se mora dosedanja pariteta belgijske-
ga franka izpremeniti. Določbe zakona iz
leta 1926 o obveznosti Narodne banke
glede zamenjave bankovcev in drugih vred-
not, ki se glase na donosila, se razvelja-
vijo. Vlada zahteva od parlamenta izred-
na pooblastila za dobo enega leta.

Dalje pravi deklaracija, da bo vlada ob-
novila diplomatske odnose s sovjeti.
Prizadevala se bo, da bo vodila smotreno
kreditno politiko. Podlaga Narodne banke
bo začasno revalorizirana v razmerju 25
odst. napram sedanjim vrednostim.

Pariz, 29. marca. AA. Havas poroča iz
Bruslja: Izjava nove vlade pravi, da vlada
ukinja dolžnost izplačevanja bankovcev
donosilcu, kakor je določal zakon iz leta
1926, vendar pa ostane zvesta zlati pod-
lagi ter bo skušala doseči mednarodni
sporazum, ki naj zagotovi stabilnost valu-
te. Vlada ne misli razvrednotenja tirati
dalj kakor za 30 odst. Narodna banka bo
zajamčila stabilnost belga v inozemstvu,
začasno bo pa revalorizirala zlato podlago
Narodne banke za 25 odst., kolikor znaša
sedanje razvrednotenje. Dalje bo vlada
ustanovila kontrolo nad bankami, olajšala
bo davčna bremena, ustanovila reskontni
urad in hipotekarni zavod, da zniža obrest-
no mero pri posojilih.

Neposredni povod devalvacije

Bruselj 29. marca. d. Nova belgijska vla-
da je prišla do prepričanja, da belgijske
valute ne more več držati na dosedanjih vi-
šini, in je na današnji seji parlamentu v
svoji nastopni deklaraciji sporočila, da
opušta zlati standard in da bo belgijski
frank na novo stabilizirala na bazi, ki po-
meni devalvacijo 25 do 30%.

V devizi Bruselj se je zlasti zadnje te-
dne razvila divja spekulacija, ki je zavze-
la v zvezi z begom kapitala iz Belgije tak
obseg, da tudi znatne žrtve belgijske Na-
rodne banke, ki je v zadnjih tednih oddala
za poldrugo milijardo zlata, niso mogle
znova spraviti belgijske valute v ravnote-
žje. Večera popoldne je že na vseh medna-
rodnih deviznih tržiščih prodorilo prepriča-
nje, da ni več rešitve za belgijski frank.
Zaradi tega je tečaj devize Bruselj ponov-
no pričel nazadovati ter je večerj v večer-
nih urah v Curihu in Parizu padel za 18
do 19% pod zlato pariteto. Pa tudi v Bel-
giji je narod po dolgotrajni propagandi
deflacionistov, končno izgubil vsako upa-
nje, da bo mogla vlada držati frank na
zlati pariteti, kar je imelo za posledico, da
so vlagatelji ponovno navtili na denarne
zavode, ki jim je morala belgijska Narod-
na banka dati na razpolago prav znatna
sredstva za izplačila. Da prepreči speku-
lacijo na račun devalvacije belgijskega
franka je belgijska vlada sinoči v posebni
izjavi uradnega lista odredila, da se vse
efektne in devizne borze zaprejo za tri
dni, to je do vključno sobote, ker je bila
za petek sklicana seja zbornice, na kate-
ri je vlada napovedala svojo deklaracijo
v valutnem vprašanju. Tudi na drugih ev-
ropskih deviznih borzah so večerj začasno
ukinili notacijo devize Bruselj.

Kljub svojemu ukrepu bo morala no-
va belgijska vlada zastaviti še vse sile,
če bo hotela urediti državne finance.
Tudi po marsikakem nepopularnem
sredstvu bo še morala seči. To spozna-
nje je bilo pa glavni razlog, da so se
zedinile v vladno koncentracijo vse tri
stranke, ki kaj pomenijo. Odgovornost
za posamezno stranko bo na ta način
lažja in, kar je tudi v Belgiji zelo va-
žno, odstranjena bo nevarnost, da bi
te nepopolne ukrepe, ki jih dikтира in-
teresi države, pri bodočih volitvah lahko
kaka stranka demagoško izrabljala pro-
ti drugim.

Kakor se zatrjuje v poučenih krogih so
bila v krogu nove belgijske vlade pod
predsedstvom Van Zeeland mnenja do
zadnjega zelo nasprotujoča, končno pa
je pridrla naziranje, da ni drugega izho-
da, kajti spekulacija na padec franka je
zavzela že tak obseg in se je propaganda
za devalvacijo že tako razširila, da bi bila
brez prave koristi vsaka nadaljnja žrtev
od strani belgijske Narodne banke, čeprav
ima leta še vedno za preko 11 milijard
frankov zlata in znaša zlato kritje obkora
bankovcev in obveznosti na pokaz še ve-
dno 60%.

Obseg in pomen ukrepa

Bruselj, 29. marca. d. Vsa Belgija je da-
nes z veliko napetostjo pričakovala vladno
deklaracijo. Iz izjave, ki jo je ministrski
predsednik Van Zeeland podal v zbornici,
je razvidno, da Belgija z današnjim dnevom
opušta zlati standard. Belgija pa ne bo sle-
dila zgledu Anglije, ki je prepustila funt,
da si sam poišče novo stabilizacijsko bazo,
kajti ministrski predsednik je izjavil, da v
nobenem primeru ne pride v poštev večja
devalvacija nego za 30% in da bo obseg
razvrednotenja končno določen med 25 in
30%. Da bi bila v naprej odstranjena vsa-
ka možnost ugižanja o morebitni nadaljnji
devalvaciji, bo takoj izvedena začasna valo-

rizacija zlatega zaklada belgijske Narodne
banke na osnovi 25% devalvacije. Ministr-
ski predsednik je nadalje izjavil, da se za-
časno ukine dolžnost belgijske Narodne
banke zamenjati bankovce za zlato, da pa
navzlic temu ostane Belgija zvesta načelu
zlate podlage. Način devalvacije, za kate-
rega se je odločila belgijska vlada, se torej
bistveno razlikuje od načina, ki so se ga
poslužile druge države, precej pa spominja
na češkoslovaški primer, samo s to razli-
ko, da se je češkoslovaška takoj definitivno
odločila za novo zlato pariteto pri novi
relaciji.

Londonsko mnenje

London, 29. marca. d. Sklep belgijske
vlade v Londonu ni presenetil. V angle-
skih finančnih krogih so Belgijo od nekdan-
je označevali kot najslabotnejšo članico zla-
tega bloka, čeprav je imela vedno razme-
roma visoko zlato kritje. Belgija je namreč
v večji meri meri kakor ostale članice zla-
tega bloka navezana na izvoz. Padec sve-
tovnih cen, ki je bil posledica devalvacije
drugih valut, je zahteval, da je morala Bel-
gija stalno izvajati ostro deflacijsko poli-
tiko in žnjo izvajati pritisk na cene, ki
jih je bilo treba zaradi konkurenčne zmož-
nosti v inozemstvu vedno znova prilago-
diti svetovnim cenam. Zaradi tega se je

v belgijskih gospodarskih krogih razvila
močna propaganda za devalvacijo belgijs-
ke valute, ki je v zadnjih tednih dosegla
dramatsko poostreitev. Ko je morala prej-
šnji teden zaradi neuspelih pogajanj s
Francijo za finančno pomoč odstopiti
Theuniso v vlada, je bila usoda belgijske-
ga franka že zapečaten. V boju med de-
flacionisti in protideflacionisti je končno
pripadla zmaga onim gospodarskim kro-
gom, ki so zahtevali devalvacijo.

Pozornost londonskih finančnih krogov
se obrača sedaj na Nizozemsko, ki je kot
neposredna sosedna gospodarsko zelo tesno
povezana z Belgijo in je zaradi tega izpo-
stavljen nevarnosti, da bo tudi tam pri-
šlo do preokreta javnega mnenja v korist
devalvacije. Pa tudi za Francijo po mne-
nju londonskih finančnikov padec belgijs-
kega franka ne bo ostal brez posledic, saj
bo francoska težka industrija močno ob-
čutila na svetovnem trgu novo konkuren-
co belgijske industrije, ki bo sedaj po iz-
vršeni devalvaciji, znatno pridobila na
konkurenčni sposobnosti na svetovnem
trgu. Leto velja tudi za Nemčijo, kjer vrhu
tega igra še važno vlogo dejstvo, da je
nemška marka skoro brez kritja in Nem-
čija nima na razpolago nikakih rezerv za
obrambo. Zato sodijo v Londonu, da bodo
s padcem belgijskega franka znatno okre-
pljene politične struje, ki v državah zla-
tega bloka propagirajo devalvacijo. S to
možnostjo že računa devizna spekulacija,
ki je v zadnjih dneh prišla do izraza v
znatnih nakupih funtov in dolarjev.

Nizozemska se brani

Amsterdam, 29. marca. w. Predsednik
nizozemske banke je izjavil, da valutna
politika Nizozemske ne bo tangirana po
belgijskih ukrepih o razvrednotenju belgijs-
kega franka.

Razgovori v Moskvi

**Rusija se zavzema za čim uspešnejšo organizacijo
mednarodne varnosti**

Moskva, 29. marca. r. Razgovori lorda
Edena z ruskimi državniki so se danes
nadaljevali dopoldne in popoldne. Dopol-
dne je imel Eden dveurni razgovor s ko-
misarjem za zunanje zadeve Litvinovim,
s katerim sta razpravljala v prvi vrsti o
organizaciji miru in varnosti v zvezi z
londonskimi predlogi, v drugi vrsti pa o
sovjetsko-angleških odnosih. Popoldne se
je razgovor nadaljeval na Kremlju v pri-
sotnosti predsednika sovjetov Stalina. Pri
tej priliki so podrobno razmotirali tudi
ruski predlog glede vzhodnega Locarna, ki
naj bi zajemal vzhodne meje Rusije in
ustvaril trdnjo osnovo za mirno in trajno
sodelovanje na Daljnem vzhodu. Rusija
je za najdalekosežnejšo medsebojno po-
moč tako v pogledu Daljnega vzhoda ka-
kor v pogledu Evrope.

Z zadovoljstvom so pri tej priliki ugo-
tovali, da so se odnosi med Anglijo in
Rusijo v zadnji dobi znatno izboljšali ter
razpravljali o ukrepih, ki naj bi dovedli
do še tesnejšega sodelovanja. Kratek urad-
ni komunikacije, ki je bil izdan po današnjih
razgovorih, ugotavlja, da so se razgovori
vršili v duhu medsebojnega zaupanja in
odkritosrčnosti.

Eden si je popoldne ogledal Kremli,
zvečer pa je Stalin priridel njemu na čast
banket. Snoch je bil velik diplomatski
sprejem. Pri tej priliki je Litvinov naglasil
potrebo najtesnejšega mednarodnega sode-
lovanja za ohranjanje miru.

London, 29. marca. AA. Reuter poroča
iz Moskve: Verjetno je, da bo vprašanja
Daljnega vzhoda igrala pomembno vlogo
pri današnjih razgovorih med Edenom in
Litvinovim. Mir na Daljnem vzhodu in
nedotakljivost Kitajske sta dve vprašanji,
ki se enako tičeta britanskih in sovjetskih
državnikov.

Glede gospodarskih vprašanj mislijo, da
sta državnik največ debatirala o kreditu
Rusiji in o ottawskem dogovoru, ki se v
prvi vrsti tiče trgovine med Veliko Brita-
nijo in Rusijo.

Nekateri listi pišejo, da je minister
Eden sporočil v Moskvi, da bi bila Nem-
čija pripravljena skleniti dvostranske pak-
te o nenapadanju. Moskva smatra dvo-
stranske pakte za premajhno poročilo,
zlasti glede na nevarnost, da je tudi te
pakte moči kršiti, kakor je versajsko po-
godbo pred kratkim kršila nemška vlada.
Vzlic vsemu temu pa so britanski zastop-
niki mnenja, da je bil berlinski sestanek
koristen vsaj v toliko, ker je preprečil
odkrit odpor Nemčije zoper združevanje
pristaev miru. Britanski zastopniki so iz-
javili v Moskvi, da želi Hitler svoje zahte-
ve uresničiti edino na mirnem način.

Prpriave za Edenov sprejem v Varšavi

Varšava, 29. marca. AA. Čuvarka držav-
nega pečata Edena bodo za njegovega obiš-
ka v Varšavi sprejeli predsednik republi-
ke Moscicki, maršal Pilsudski, predsednik
vlade Slawek in zunanji minister Beck.

Za Edenom pride Laval

Moskva, 29. marca. v. Ruski ljudski ko-
misar za zunanje zadeve Litvinov je po-
slal francoskemu zunanjemu ministru La-
valu brzojavko naslednje vsebine:

S čustvi najživahnejšega zadovoljstva
sem izvedel za sklep francoske vlade o va-
šem posetu v Moskvi. Prepričan sem, da
bodo izmenjava misli in njeni rezultati to
pot še uspešnejši kakor pri naših prejšnjih
sestankih in da bo ta izmenjava misli no-
va etapa na potu vzpostavitve še tesnejših
odnosov in sodelovanja obeh držav za
dosego učinkovitih jamstev miru.

Laval je odgovoril: Srečen sem, da vam
morem zagotoviti, da bom, ako mi bodo

za 11. in 15. april določeni mednarodni se-
stanki omogočili, z največjim zadovolj-
stvom sledil ljubeznivemu vabilu sovjetske
vlade. Ne dvomim, da bodo razgovori, ki
jih bomo v bližnji bodočnosti imeli v Mos-
kvi, doprinesli k temu, da bomo v prija-
teljskem sodelovanju obeh držav dosegli
nove uspehe v razvoju splošne varnosti in
utrditve miru.

V Varšavi se ne bo ustavil

Berlin, 29. marca. č. Listi poročajo, da
je francoski poslanik v Varšavi la Roche
obvestil zunanjega ministra Becka, da La-

Titulescu v Parizu

Pariz, 29. marca. g. Rumunski zunanji
minister Titulescu je prišel danes ob 9.45
dopoldne v Pariz. Takoj po prihodu je od-
šel v zunanje ministrstvo, kjer je do 13.
ure konferiral z zunanjim ministrom Lavalom.
Novinarjem je Titulescu izjavil po
konferenci: Moj sestanek z ministrom La-
valom je velikega političnega pomena. V
vseh mednarodnih vprašanjih, o katerih
sva razpravljala, se je pokazala identičnost
naziranj, ki vladajo v Parizu, Bukarešti,
Beogradu in Pragi.

Pomilostitev izzvala krizo vlade na španskem

**Lerrouxova vlada je odstopila zaradi nesoglasja v
vprašanju pomilostitve Pene, voditelja oktobrske vstaje**

Madrid, 29. marca. g. Kabinet Lerroux
je danes demisioniral. Kakor se doznava,
je vlada odstopila zaradi diferenc glede
pomilostitve na smrt obsojenega sociali-
stičnega poslanca Gonzaleza Pene. Desni-
ca kabineta, ki smatra Peno za duhovnega
voditelja krvavega oktobrskega upora, je
zahtevala njegovo usmrtno, dočim se je
levica z ministrskim predsednikom na čelu
zavzemala za njegovo pomilostitev. Tu-
di predsednik republike Zamora se je iz-
javil za pomilostitev.

V političnih krogih trdijo, da bo nova
vlada v glavnem sestavljena iz strank, ki
so bile tudi dozdaj zastopane v vladi. Ni
tudi izključeno, da sestavi novo vlado Gil
Robles, ki je vodja najmočnejše stranke.
Po dosedanjih informacijah vodja kato-
liške narodne akcije ne kaže volje, da bi
sestavljal novo vlado.

Madrid, 29. marca. b. O krizi vlade se po-
ročajo še naslednje podrobnosti: Ze delj ča-
sa so bile v političnih krogih razširjene go-
vorice, da je prišlo v vladi do velikih ne-
soglasij. Del vlade z ministrskim predse-
dnikom na čelu se je zavzemal za omiljenje
režima in obnovo državljanskih svobostin,

manjšina pa je bila za brezobzirno izve-
janje diktature proti vsem političnim naspro-
tnikom. Posebno oster nastop je zahtevala
proti socializmu. Pod vplivom te struje so
bile v procesih proti oktobrskim revolucio-
narjem izrečene množične smrtnne kazni,
ki bi se morale v kratkem izvršiti, ker
so izpraznila vsa sredstva obrambe. Zato je
postalo aktualno vprašanje pomilostitve, ki
so jo predlagali zastopniki zmenejšee stru-
je. Vlada je imela zadnje dni več sej, na
katerih je razpravljala samo o tem. Še jo
predvsem za pomilostitev socialističnega vo-
ditelja Pena in 24 drugih voditeljev okto-
brske revolucije, ki so vsi obsojeni na smrt.
Danes pa je v tem sporu prišlo do odloči-
te. Večina ministrov se je izjavila za po-
milostitev. Zagovorniki politike močne ro-
ke so zaradi tega izjavili konsekvence in
podali ostavko. Ministrski predsednik se je
nato odločil za ostavko vsega kabineta in je
danes popoldne svojo namero tudi izvršil.
Poslanska zbornica je po sprejetju obvestila
o odstopu vlade takoj prekinila sejo. Zve-
čer so se že pričele konsultacije za sosa-
vo nove vlade. Splošno pričakujejo, da bo
dobil mandat za sestavo vlade zopet Lerroux.

Slawek sestavil novo poljsko vlado

Varšava, 29. marca. k. Polkovnik Valerij
Slawek, ki je dobil snoči mandat za sosa-
vo nove vlade, je po kratkem posvetovanju
uspešno dovršil svojo misel. Tik pred pol-
nočjo je bila nova vlada sestavljena. Razen
bivšega predsednika vlade so ostali v vladi
vsi dosedajni ministri. Nova vlada je bila
davi zaprežena.

»Gazeta Polska« pravi, da je bila spre-
memba izvršena zaradi novih ciljev režima
in novih nalog, ki so se pojavile same po
sebi, ne pa zaradi kakih osebnih ambicij ali
strankarskih intrig. Ker je vprašanje uslav-
ne reforme urejeno, je treba sedaj z večjimi
energijami na delo. Nedvomno bo imela
vlada polkovnika Slaweka velike težave v
notranje-političnem pogledu, pa tudi v dru-
gih panogah javnega gospodarskega in so-
cialnega življenja, ker bo treba brez velikih
vrednostnih izvesti prehod iz starega v
novi ustavni sistem. V ostalem osebnost pol-
kovnika Slaweka, ki je bil že dvakrat mi-
nistrski predsednik, namreč v letih 1930 in
1931, sama jamči za uspešno delo nove vla-
de.

Drugi listi poudarjajo, da je sprememba
poljske vlade predvsem formalnega znača-

ja in v skladu s političnimi tradicijami na
Poljskem, da se ob zaključku zasedanja pa-
lamentarizma izvrši vsaj delna sprememba vla-
de, ki jo opozicijski krogi ironično imenu-
jejo »izmenje stražarjev«.

PRED volitvami na Madžarskem
Budimpešta, 29. marca. k. V nedeljo bodo
parlamentarne volitve v 174 volilnih okra-
jih, kjer se volitve po volilnem zakonu
vršijo javno. Po selekciji kandidatskih pri-
poročil, kakor jih določa zakon, se potegu-
je za mandate 350 kan didatov. 31 kandida-
tov vladne unije in 7 opozicijskih kandida-
tov je brez protikandidatov. Med kandidati
je 160 oficijelnih kandidatov, 14 pa jih ne-
oficijelno kandidira na listah vladne stran-
ke. 83 kandidatov pripada samostojni stran-
ki kmečkih posestnikov, 13 krščansko - so-
cialni, 7 legitimistični, 7 socialistični, 4 na-
cionalno liberalni, 2 kmečko-delavski stran-
ki, 24 pa jih je izven strank. Izmed volilnih
osebnosti sedanjega režima kandidirajo pri
nedeljskih volitvah: ministri Beck, Barmine,
Gombos, ministri Cosma, Borneliska, Da-
ranyi, Homan in Lazar, nadalje grof Bet-
hlen, Tibor Eckhardt, predsednik vladne
stranke in drugi.

Volilno gibanje

Situacija v ljubljanskem srezu

V nedeljo se vrša konferenca volilnega odbora za srez Ljubljano okolično. Na seji bodo razpravljali o organizaciji volilne agitacije in ostalih volilnih vprašanjih. Kakor je že znano, bo na volilni list, v tem srezu le ena kandidatura. Kandidirali bodo gg. minister dr. Marušič in mag. Hočvar kot kandidata, gg. Komar, doedani poslanec, in Mesec, uradnik in posestnik, pa kot namestnika. Ker bo zadržal g. dr. Marušič loški mandat, bosta ljubljanski srez v Narodni skupščini zastopala kot poslanca gg. Hočvar in Komar.

Potrjena kandidatura v kamniškem srezu

Sresko sodišče v Kamniku je včeraj potrdilo podpise na prvi kandidaturi za kamniški srez. Kandidat je dosedanj poslanec g. Anton Cerer, njegov namestnik pa g. Ignac Tome, župan v Moravčah. Poleg g. Cererja kandidira v kamniškem srezu na Jevtičevi listi tudi g. Anton Kernik, graščak z Brda, njegov namestnik pa je g. Karl Novak, župan v Močniku. Tudi njuna kandidatura bo na dan predložena sodišču v overitev podpisov. Domžalski župan g. dr. Hočvar, katerega kandidatura je bila tudi postavljena od sreskega volilnega odbora, kandidature ni sprejel; tako vsaj nam poročajo iz Kamnika.

Kdo vse bo za kamniški srez kandidiral na opozicijskih listah, še ni znano. Za enkrat sta objavljeni le kandidaturi na Topalovčevi in na Hočvarovi listi; na slednji bo kandidiral odvetnik g. dr. Polokar iz Kamnika. Govori se dalje, da bo kandidiral tudi kdo od znanih veljakov bivše SLS, vendar se še ni nič ve, ali bo res kdo in na kateri listi.

Kandidatske homatije v Murski Soboti

»Murska Krajina«, glasilo g. J. Benka, poroča: »Gospoda Vezir Geza in Džuban Josip sta kandidatura odklonila. G. Kuhan Stefan iz Pucincev vztraja na izjavi, da ne kandidira na listi, kjer kandidira g. Hartner Ferdo. Seja volilnega odbora je končala brez uspeha in delegati so bili razburjeni, ker so jim povzročena nepotrebna pota. G. Titan iz Pucincev je zahteval, naj skliče JNS sejo svojega sreskega odbora in postavi kandidate, ker je ta stranka s svojim delom edino upravičena jih nominirati.«

»Murska Krajina« je o tem predlogu mnenja, naj se JNS raje pomakne v zatišje in počaka, da sone, ki imajo očitno večjo ljubezen do naroda, večji smisel za njegovo korist in večjo poštenost, stopijo med narod, ne z besedami, temveč z dejanji. JNS prepustja besedo onim, ki na papirju razvijajo program. Kdo bo nosil odgovornost? se vprašuje »M. K.« in odgovarja: »Politični žonglerji, spekulanti, ki se pojavljajo le pri volitvah in njihovi podporniki.«

Naknadno javlja »M. K.«, da se je tudi g. Hartner odpovedal kandidaturi, češ, da je morda sprevlede, da ne uživa pri volil-

nih dovolj simpatij, da si bil od gotove strani favoriziran.

Novi kandidatski predlogi v raški banovini

Iz Celja nam poročajo, da zbira sreski veterinar g. Stribar podpise za kandidaturu celjskega odvetnika g. študenta, ki naj bi tudi kandidiral na Jevtičevi listi.

V breziškem srezu so se razširile vesti, da je bil rajhenburški župnik g. Tratinik, ki je pred 6. januarjem 1929 že bil poslanec SLS, povabljen, naj kandidira tudi sedaj in to na listi g. Jevtiča. V smislu značnega odloka obeh slovenskih škofov bi moral g. župnik odločiti faro in se dati upokojiti, ako bi se odločil za kandidaturu.

V slovenjegraškem srezu se zbirajo podpisi za kandidaturu znanega pisatelja g. dr. Antona Nvčana, ki je sedaj naš generalni konzul v Celovcu. Istočasno nam poročajo iz gornjegrajskega sreza, da je bil tudi tam sprožen predlog, naj bi se v srezu postavila kandidatura dr. Nvčana.

Za prošlo nedeljo je bil sklican v ta namen poseben sestanek, na katerega bi moral priti tudi g. Nvčan, ki pa se vabilu ni odzval.

Opozicijske kandidature v gornjegrajskem srezu

Iz Gornjega grada nam pišejo: Splošno pozornost je vzbudila v našem srezu novica, da bo Jugoslov. narodna stranka kandidirala po nas na svoji listi, katere nosilec je strankin predsednik dr. Hočvara, dva znana pristaja bivše SLS. Kandidat bo po teh vestih bivši oblasni poslanec g. Martin Steblovnik, župan v Šmartnem ob Paki, ki je kandidiral pri senatskih volitvah na Žetovovi listi. Njegov namestnik pa bo Maks Turnšek iz Nazarja.

Tudi socialisti se pri nas pridno gibljejo, prav nimajo skoro nobenih prištevov. Spekulirajo pa na nezadovoljstvo ljudi zaradi današnjih težkih časov in upajo na ta način zbrati vsaj nekaj glasov. Kdo bo na njihovi listi kandidiral, se še ne ve točno.

Se ena državna lista?

Voditelj tako zvanega »etičnega pokreta« v Sarajevu, znani profesor Milenko Vidović, se je končno odločil, da bo tudi on nasotopil pri skupščinskih volitvah ter se pomešil po številu doblih glasov z drugim »etičnim« pokretnikom g. Dimitrijem Ljotičem. Sklical je za nedeljo 31. marca veliko skupščino v Sarajevu, na kateri bo razložil svoje poglede na notranjo politiko ter seznanil volilce s svojim programom.

Viharen socialističen shod v Sarajevu

Nosilec socialistične kandidatne liste dr. Zivko Topalović nima ravno preveč sreče s svojo agitacijsko turnejo. V četrtek je priredil volilni zbor v Sarajevu, na katerem je tolmačil poslušalec svoj program ter napovedal, da bodo izšli socialisti iz volitev če že ne zmagovali, pa vsaj konsolidirani. Poslušalci pa so spremljali njegova izvajanja deloma s ploskanjem, deloma pa z življenjem in raznimi medletici.

Klajpedski proces

Po večmesečnem trajanju se je v Kovnu zaključil veliki klajpedski proces. Začel se je 14. decembra in končal 26. t. m. Sodbo je svet spoznal največ po nemških virih, kakor pač drugače biti ne more. Ze ves čas trajanja se je nemško časopisje polnilo s poročili, ali prav za prav s članki o procesu. Da so bili vsi obtoženci od kraja do kraja nedolžni, je samo od sebi umljivo za nemško časopisje. Zato o razpravi ni poročalo meritorno, marveč jo je le porabljalo za propagando zoper Litvo in za nemške manjšine na splošno. Povsem logično je, da je ves hitlerjevski tisk te dni zagnal krik o silni krivici, izrečeni v Kovnu. Da ni istočasno prišel ravno angleški poset v Berlinu. bi bil časopisni dumping še mnogo hušji.

Klajpedski (memelski) Nemci so po nalogu in navodilih iz Berlina organizirali politično stranko z izrazito iredentističnimi stremeljenji. Vsa mesta so bila zasedana po programu, izdelanem v Berlinu; vsak funkcionar je dobil zagotovilo, nekateri celo formalno, s podpisom nemškega konzula, da bodo sprejeti v rajhu v službo, ako se jim delo v Klajpedi ponesreči. Izdana je bila parola, da se čim najbolj mogoče uvrstijo v javno službo v klajpedskem ozemlju ter delujejo povsod po določenih smernicah, ki so pomenile odcepitve od Litve.

Ali to bi še ne bilo najhuje. Še bolj je važno to, da so izvedli tudi povsem vojaške organizacije po vzoru hitlerjevih napadalnih bataljonov, prirejali so prave vojaške vaje in razdeljevali bojne funkcije. Izbrani udeleženci so posegli celo po hušjih sredstvih: izvršili so »flemmorde« s tem, da so umorili orožniškega podoficerja Jezutisa.

Vse te stvari ne stojijo samo v obtožbi, marveč so se v teku razprave dokazale in so jih v poglavitnih delih obtoženci sami priznali. To so trdna dejstva, ki se ne dajo nič premakniti. Seveda litovska obveščevalna služba ni razpolagala s takim aparatom, da bi se delovno stanje stvari tako razvedelo, kakor bi bilo potrebno; zato ima nemška propaganda razmeroma lahko delo.

Klajpedski proces potemtakem ne predstavlja nikake kršitve deželne avtonomije. Povsod v vseh deželah primejo oblasti za rotinike, ki delajo zoper državno integriteto, ter jih postavijo pred sodišče, da jim sodi po veljavnih zakonih. Litovci tedaj niso izvršili prav nič izrednega. Toda kaka slika se šele pokaže, če si malo predstavimo, kakšno metodo uporabijo v hitlerjevskem rajhu, kadar se kdo pregreši zoper zakon. V Klajpedi so padle šele smrtne obsodbe, v Nemčiji pa so brez procesa postrelili precej več noge štiri osebe, o katerih pregreških še danes ni niti nemška javnost izvedela ničesar trdnega. Redni procesi zoper komuniste in druge nasprotnike pa so v Nemčiji že več kot v enem primeru končali s smrtno obsodbo. Pravomoralno zgražanje tedaj z rajhovske strani ne prenese kritike.

Težiče nemškega razburjenja je v politični sferi. Vsa povojna briga rajha se obrača v prvi vrsti k narodnim manjšinam nemškega jezika ali vsaj razpoloženo, raztresenim peccati na široko po Evropi. Iz Berlina je izšla direktiva, naj se organizirajo po enotnem načrtu in točno določenih smernicah. Marsikje se ravnanje po teh navodilih. Ali glavno je propaganda, ki naj vsej nemški diaspori pokaže vedno znova, da rajh misli nanjo. V to svrhu naj posluži tudi klajpedski proces, vrh tega pa priporočamo, da se ves svet prepriča o krivici, ki se gode nemškim manjšinam. Iz afera naj črpa samozvesti tudi Nemci na Poljskem, pa v Českoslovaški, morda v Avstriji in še drugje.

Te dni je slo v svet poročilo, da so velešile, ki so sklenile z Litvo pogodbo o prepustitvi klajpedskega ozemlja, izrekle v Kovnu protest zaradi kršenja klajpedske avtonomije. Nimamo še potrdila, ali je bila ta vest točna, ali pa je bila sprožena le v propagandne namene. Ali tudi, če je točna, se ne more nanašati na pravkar zaključeni proces, kakaj ta z avtonomnimi določbami nima nikake niti pravne niti dejanske zveze. Ako je bil opomin veseles Anglije, Francije ter Italije res izrečen, se more spravljati v zvezo samo s težavami, ki jih ima litovska vlada s klajpedskim deželnim zborom, v katerem so Nemci v večini. Tu pa se mora priznati, da je Litva v jako težkem položaju, ker je ta avtonomija jako široka in nudi kakor nalašč oporo iredentističnim stremeljenjem. Velešile so storile Litvi slabo uslugo, ko so postavile one statute, po katerih je skoro tako, da bi ne mogla biti Litva gospodar v lastni hiši. Ravno sprito tega je opasnost, da bo prav Klajpediti tvorila trajni izvor sporov, ki jih bo nemška propaganda izrabljala v znani smeri.

Klajpedski proces je glede spora o prestopu določb o avtonomiji povsem nedolžen. Ali zato nič manj važen. Danes, jutra moramo imeti v novi obliki neke na Poljskem ali Českoslovaškem, ali pa v Italiji ali kjerkoli drugje. Nedavno so hitlerjevci umorili v okolici Prage svojega političnega nasprotnika, te dni razburja Švicu silna afera, ko so odpeljali nasilno nemškega emigranta s švicarskega ozemlja. Pojmi o normah mednarodnega prava so se zmedli najbolj ravno v hitlerjevskem tretjem rajhu in na državnih mejah se ustvarja nevzdržno stanje. Obča nesigurnost se veča in Nemci so prav gotovo zadnji, ki morejo začeti z očitki zaradi

Izpremembe

pri finančni direkciji

Beograd, 29. marca. p. Z odlokom finančnega ministra so premešteni inspektorji finančne kontrole pri finančni direkciji Fran Golob iz Splita v Ljubljano, Josip Erjavec iz Ljubljane v Split in Peter Držić iz Ljubljane v Zagreb.

Imenovanja v sodni službi

Beograd, 29. marca. AA. Za predsednika kasacijskega sodišča v Beogradu je postavljen Božidar Katanić, sodnik istega sodišča. Za predsednika stola sedmorice, oddelek B v Zagrebu je imenovan dr. Ivo Ucović, sodnik kasacijskega sodišča.

Demonstracije proti gledališki upravi v Zagrebu

Zagreb, 29. marca. p. Nocoj so se pred gledališčem v Frankopanski ulici vršile velike studentske demonstracije proti gledališki upravi, ki je objavila gledališki oglas o gostovanju članov dunajskega »Josephstädter-Theatra« deloma v nemščini. Demonstranti so razbili tudi steklo na vratih gledališča. Ko je intervenirala policija, se demonstranti umaknili vendar so se demonstracije nadaljevale po sosednjih ulicah.

Tajne umora pred 15 leti

Rekonstrukcija zločina ob luninem svitu — Pred preokretom v Markucijevem procesu — Zasliševanje prič na kraju umora — Izredno zanimiv pravni slučaj

Maribor, 29. marca

Danes ponoči se je v tako zvanem Benediškem gozdu v Slovenskih goricah izvršila napovedana rekonstrukcija znanega umora pred 15 leti. Umor je še danes zavil v neko tajinstveno grozotnost, zlasti ko gre za primer, kjer se vedno bolj kaže, kako se je po posebnem naključju posrečilo odmaniti tri očitno nedolžne ljudi iz bližine vešal, v katerih senci so stali. Včeraj popoldne se je podala na mesto umora pred 15 leti sodna komisija, ki so jo tvorili preiskovalni sodnik dr. Turato, zagovornik obsojenec dr. Komar, zapisničar Tomo Petrovič in orožniki. Tudi so bili navzoči zastopniki tiska. Postopanje, ki je bilo pri tem rekonstrukcijskem delu potrebno, se je zavleklo do rane ure, tako da se je komisija vrnila davi ob pol treh v Maribor. Komisija je zaslišala številne priče iz Drvanje v Slovenskih goricah in iz sosednje vasi.

Trije v senci vešal

Ozadje zanimivemu dogodku je naslednje:

Pred 14 leti je našla neka deklica, ki je nabirala gobe v Benediškem gozdu v Slovenskih goricah, truplo neznanega moškega. Uvedena je bila obširna preiskava in se do danes ni bilo mogoče ugotoviti, kdo je bil umorjenec. Ker oblasti niso mogle ugotoviti, kdo je mrtvec, so skušale izslediti zločince. Na podlagi ljudskih govorov so bili osumljeni umora kočarji Markucijevi v Drvanji vasi v Slovenskih goricah in posestnik Mihael Zemljič. Dolgo časa so jih zasledovali, toda krivde jim niso mogli dokazati ter so jih izpustili na svobodo. Govorice pa niso pojevale in Markucijevi ter Zemljič so morali ponovno na zatožni klop.

Poročilo sodeže v Mariboru je spoznalo vse tri za krivce zločina umora in jih obsojilo na smrt na vešala. Bili pa so pozneje pomiloščeni in presegajo še danes kazen v moški kaznilnici.

Zastopnik Markucijevih in Zemljiča mariborski odvetnik dr. Danilo Komar, pa si ni dal miru, marveč je dolgo časa zbral novo dokazilno gradivo, ki naj bi potrdilo in izkazalo nedolžnost vseh treh obsojencev. Prihajala so v zadnjem času tudi različna pisma, ki so govorila o nedolžnosti. Eno je prišlo celo iz Italije.

Obnova procesa

Lani v oktobru je mariborsko okrožno sodišče na podlagi dokazilnega materiala, ki ga je več let zbral zagovornik obsojenec odvetnik dr. Komar, sklenilo dopustiti obnovo procesa, ker je dvomilo v verodostojnost obremenjevalnih prič, ker so nastopili novi momenti in ker so se javile nove priče, ki dokazujejo nedolžnost vseh treh obsojencev.

Rekonstrukcija umora na kraju zločina

V noči od včeraj na danes je bila določena rekonstrukcija umora na kraju zločina, ker je to prvi dan po zadnjem kraju, kar odgovarja datumu, ko je bil izvršen zločin pred petnajstimi leti. Pri rekonstrukciji obsojenci niso bili navzoči in sicer Miha Zemljič, ker je bolan, Ivan in Jože Markuci pa, da se ne bi preveč razburjalo. Bistveno vprašanje rekonstrukcije je bilo v tem, dali je mogel glavna priča, to je posestnik Stefan Grček, v noči od 5. na 6. septembra l. 1920. v Drvanju, iz bližnje kapelice nasproti hiše Markucijevih videti na dvorišče, kjer so baje nalagali neko truplo na vozček in ga odpeljali v bližnji benediški gozd, kjer so truplo naslednjega dne našli.

Potreba rekonstrukcije na kraju zločina je bila tem važnejša, ker je Grček pri številnih prejšnjih zasliševanjih svoje izpovedi izpreminjal. Tako je n. pr. nekoč izpovedal, da je bila pri nalaganju trupla na vozček navzoča tudi žena Ivana, druga pa, da je ni bilo. Pri današnji rekonstrukciji je bilo potrebno, da se postavi situacija vsega okolja čim bolj odgovarjajoče situaciji pred 15 leti, ker se je namreč slika na dvorišču Markucijevih hiše in v bližini precej spremenila. Svoječasno je bila namreč ob cesti blizu hiše okrog 10 m dolga drvarnica, ki je danes za polovico krajša. Kmetje so na svoje stroške drvarnico postavili v prvotno dolžino. Tako je bilo poprej sprito tega dejanskega položaja težje predrski s pogledom od omenjene kapelice do dvorišča, dočim je danes veliko lažje, ker je drvarnica prazna in je danes posekana tudi okrog 2 m visoka živa meja. Živo mejo so danes kmetje nadomestili, ki so namestili tudi 2 m visoko približno 14 m dolg kup drv ob meji, tako da je bila približno takšna situacija kakor pred 15 leti. Seveda je morala komisija vpoštovati tudi dejstvo, da je bila pred 15 leti na dan po prvem kraju jesen in da je imelo prav za prav dreve in grmovje še malo listov, dočim je danes vse golo, tako da je pogled bolj odprt. Nadaleje je stala na dvorišču tudi košata lipa, ki je zavirala prodornost pogleda in blizu nje še košate slive, ki so tudi zastirale razgled. Iz vsega tega je jasno razvidno, da je bilo pri rekonstrukciji vse to za glavno pričo Stefana Grčka precej obremenjevalno.

Zasliševanje glavne priče

Glavna obremenjevalna priča pri vseh razpravah in obravnava je bil posestnik Stefan Grček. Ko je komisija prišla snoči ob 18 v Drvanje, je preiskovalni sodnik najprej zaslišal pričo v hiši posestnika Ploja. Zasliševanje je bilo tajno in je trajalo več ur. Prekinjeno je bilo, ko se je pojavila luna, naker je sledila rekonstrukcija. Rekonstrukcija sama in zasliševanje Grčka je trajalo od 18. do 2. jutraj. Pri rekonstrukciji je bilo navzočih okrog 50 ljudi iz okolice. Podala je zanimiv izkaz, ki precej govori za neverdostnost dosedanjih Grčkovih izpovedi. Postavili so Grčka blizu kapelice, od koder je baje pred 15 leti videl ko so nalagali truplo na vozček. Potem so na dvorišču postavili vrečo senu. Vrečali so Grčka, ki je stal pri kapelici, kaj so naložili na vozček, in odgovoril je, da neko truplo. Nadaleje je Grček svojočasno trdil, da je točno slišal,

kako je pokojni oče Markucijevih šepetal, je govoril pri nakladanju trupla: Šubito, šubito, cariola! Poizkus rekonstrukcije pa je pokazal, da tega glasu Grček sploh ni mogel slišati.

Po rekonstrukciji je preiskovalni sodnik dr. Turato spet zasliševal Grčka v hiši posestnika Ploja.

Kje so našli truplo

Obtožnica je svojočasno zatrjevala, da je šla 5. septembra l. 1920. Veronika Zelenkova po bližnji skoki gozd proti Sv. Trojici. Omenjena dne ni videla, ko je šla čez potok, nobenega trupla in nobenih sledov krvi. Ko je šla 6. septembra po isti poti, pa je videla tam sledove krvi in našla truplo. V smislu Grčkove izpovedi pa naj bi se bil ta dogodek izvršil 5. septembra ponoči, dočim je Zelenkova našla truplo 6. septembra zjutraj. Ta kontradikcija je dala apelacijskemu sodišču glavni razlog, da je pristalo na obnovo procesa. Razen tega so pa vse okoliščine tem zanimivejše, ker so druge priče spet izpovedale, da takrat ni bilo lune, temveč da je bil močan naliv. Nadalje se je tudi ugotovilo, da je bil omenjena noč doma samo Ivan, dočim brata ni bilo doma.

Grčkovo zasliševanje je bilo strogo tajno. Svojih prvotnih izpovedi ni prav nič spremenil, temveč jih potrjuje.

Kje leži vzrok — kdo je krivec

Vse dokazilno postopanje, ki bo sedaj sledilo, bo šlo v smeri: 1. da se izkaže nedolžnost Markucijevih in Zemljiča in 2. da se ugotovi, kdo je pravi morilec neznanca. V tem pogledu so važne izpovedi nekaterih prič, ki bodo pozvane k novi obravnavi. Zanimivo je, da je neki Vincenc Kuhar v Bačkovih nekaj let po najdbi trupla neznanega umorjenca želel pred smrtjo duhovnika čes, da ima nekaj važnega povedati. Neke ženska je vedela pozneje izpovedati, da je videla v letu, ko je bil umor izvršen, blizu Kuharjeve hiše moškega v lepi obleki. Ta ženska je tudi pozneje izpovedala, da je 3 do 4 dni po umoru videla na dvorišču Vincenca Kuharja krvavo plahto. Kuhar je bil zaradi te trditve vložil tožbo proti dotični ženski. Ženska, ki še danes živi, je navzile obsodbi vztrajala z vso doslednostjo, da je dotična krvava plahta res visela na dvorišču. S smrtjo Vincenca Kuharja je bila izgubljena glavna priča, ki bi mogla kaj bistvenega izpovedati. V razpravo bo torej posegla odločilno ta ženska, pa tudi še nekatere druge priče.

Napaka vsega procesa je bila v tem, ker je bila prva preiskava preprosta. Obleka umorjenca je bila razdeljena med svetobenediške berarce, tako da so ostale same spodnje hlače in prstan. Časopisi o umoru niso bile zaslišane priče, ki bi bile morale priti. Pri tretji razpravi pred poroto se je dalo preveč verodostojnosti Stefanu Grčku. Material, ki je silno narasel, bo pripravljen za glavno obravnavo proti Ivanu in Jožefu Markuciju ter proti Mihi Zemljiču.

Obsojenec Ivan Markuci je bil rojen 25. decembra leta 1887 v Zgornji Ločici in je pristojen v Drvanj. Josip pa je bil rojen 14. marca l. 1875. v Buji v Julijski Krajini in pristojen v Spodnje Zrjavce. Miha Zemljič je bil rojen 19. septembra 1889 in je pristojen k Sv. Trem kraljem, srez Maribor-levi breg.

Spremembe na banski upravi

Beograd, 29. marca. p. S kraljevim ukazom je vpojen naenkrat tehniškega oddelka pri banski upravi v Ljubljani inž. Matija Kranj. Obenem je odlikovan z redom Jugoslovanske krone III. stopnje. Za načelnika tehniškega oddelka banske uprave je imenovan inž. Viktor Skaberne, dosedaj tehnični inšpektor istega oddelka.

Iz državne službe

Beograd, 29. marca. p. Pristav Stanislav Vertušek je premeščen od banske uprave v Ljubljani k sreskemu načelstvu v Gornjem gradu Podsumar Vinko Meršol je premeščen od sreske izpostave v škofji Luki k upravi gozdov v Boh. Bistrici.

Napredovanje

Beograd, 29. marca. p. V višjo skupino je napredoval profesor srednje tehniške šole v Ljubljani Pavle Urankar.

Oddaja del za dovršitev poslopja Narodne skupščine

Beograd, 29. marca. p. V ministrstvu za gradnje je bila dana licitacija za oddajo del na dovršitev poslopja Narodne skupščine. Dela je prevzela beogradska tvrdka Stanković in Dorđević za 21.9 milijonov. Vsa dela morajo biti končana najkasneje do 1. oktobra 1936.

Iz zdravstvene službe

Beograd, 29. marca. p. Na predlog ministra socialne politike in nar. zdravja dr. Marušića je napredoval v višjo skupino višji pristav Higijenskega zavoda v Ljubljani inž. Mirko Lindtner; za dve skupini pa je napredoval višji sanitetni pristav dr. Drago Vidmar pri sreskem načelstvu v Krškem.

Iz šolske službe

V številki z dne 26. marca smo poročali, da sta upokojeni učiteljici Franja Koprič in Lokovci in Valburga Marušić v Andrijačinu Pravilno bi se moralo glasiti, da sta napredovali v višjo skupino, kar s tem popravljamo.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Večinoma oblačno, hladno, počasno poslabšanje vremena.

Dunajska vremenska napoved za soboto: Nekaj dni hladnejše vreme v prostih legah, viharji vetrovi. Na mnogih krajih padavine. Tudi v višinah snež. V nedeljo najbrž še boljše, toda spremenljivo in mrzlo vreme.

Nameščenci socialnih zavodov in volitve

Važen odlok ministra socialne politike — Nameščenci socialnih zavodov so javni nameščenci

Beograd, 29. marca. AA. Minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Marušič je izdal naslednji odlok:

Po določbah §§ 124 in 130 zakona o zavarovanju delavcev, §§ 31 in 38 zakona o zaščiti delavcev, § 70 zakona o Pokojniškem zavodu za nameščence in §§ 14, 112 in 113 naredbe o izvedbi uredbe o organizaciji posredovanja dela so Osrednji urad za zavarovanje delavcev in njegovi krajevni organi, centralno tajništvo delavskih zbornic in delavske zbornice, Pokojniški zavod za nameščence, osrednja uprava za posredovanje dela in borze dela — javne ustanove, ki opravljajo svoje posle pod nadzorstvom ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje kot državne oblasti.

Uslužbenici vseh teh navedenih ustanov so kot javni uslužbenici opravljali svoje delo v javnem interesu in po obstoječih predpisih.

Obveščen pa sem, da se neki uslužbenici navedenih ustanov ne ravnaajo po teh predpisih in da zlasti zdaj po razpisu volitev narodnih poslancev izkoriščajo svoje položaje v teh ustanovah za razne politične grupacije. S tem zanemarijajo svoje dolžnosti in delajo v škodo članov, oziroma oseb, ki ne pripadajo političnim grupacijam, s katerimi sami simpatizirajo. Na ta način delajo proti pravilom in v škodo ustanov, ki morajo, kakor sem pravkar navedel, služiti splošni blaginji in javnemu interesu.

Ker so taki postopki posameznih uslužbenecv gori navedenih ustanov proti državnim interesom in proti koristim dotičnih ustanov, odrejam na podlagi pravice, ki mi jih dajejo gori navedeni zakonski predpisi tole:

1) da izdajo Osrednji uradi za zavarovanje delavcev centralno tajništvo delavskih zbornic delavske zbornice, Pokojniški zavod za nameščence in osrednja uprava za posredovanje dela takoj vsaj svojim uslužbencem in uslužbenicem podrejenih ustanov okoliščino s katero naj jih opozore na važnost in na značaj njihove funkcije in da morajo tudi za čas agitacije za volitve narodnih poslancev opravljati svoje posle in izvrševati svoje dolžnosti brez vsake pristranosti in brez ozira na strankarsko pripadnost zavarovancev, oziroma oseb, ki so po svojih poslovnih stikih navezane na usluge ustanov, v katerih so dotični uslužbenici zaposleni.

2) Po zakonskih določbah zakona o državnih uslužbenih ne sme nihče od gori navedenih uslužbenecv izkoristiti položaja in vpliva, ki za ima v službi, za agitacije in promocijo ali oni politični orientaciji ali grupaciji.

3) V kolikor ti uslužbenici postanejo kandidati ali namestniki kandidatov na kakršnikoli listi, morajo o tem takoj obvestiti svojo ustanovo, da ta z njimi prekine služ-

beno razmerje, oziroma ravna z njimi po obstoječih predpisih tako, da dotična oseba ne bo mogla svojega položaja ali ustanove, ki ji pripada, izkoristiti v svoje strankarske svrhe;

4) nobenemu uslužbenecu navedenih ustanov se ne more dovoliti kakršnekoli potovanje na kakršnemkoli področju bodisi za agitacijo, za shod ali v splošne politične svrhe. Pristojna oseba oziroma organ, ki takšno potovanje dovoli, bo odgovarjal za kršitev zakonskih predpisov in tega odloka.

5) Osrednji urad za zavarovanje delavcev, centralno tajništvo delavskih zbornic, delavske zbornice, Pokojniški zavod za nameščence in osrednja uprava za posredovanje dela naj sporoče ta odlok v celotnem svojim uslužbenecem, oziroma uslužbenecem podrejenih jim ustanov in naj jih pozovejo, da se po njem kar najstrožje ravnaajo z opozorilom, da bom proti uslužbenecem in odgovornim organom, ki bi drugače ravnali izdal najstrožje ukrepe.

6) Osrednji urad za zavarovanje delavcev, centralno tajništvo delavskih zbornic, delavske zbornice, Pokojniški zavod za nameščence in osrednja uprava za posredovanje dela me morajo po prejemu tega odloka obvestiti v treh dneh o ukrepih, ki so jih izdali zaradi izvršitve tega mojega odloka.

Kongres

Naši kraji in ljudje

Zbor Vodnikove družbe

Letos praznuje naša književna matica desetletnico

Ljubljana, 29. marca

V Kazini se je nocoj ob običajni udeležbi vršil 10. občni zbor Vodnikove družbe. Predsednik g. Rasto Pustoslavšek, ki stoji družbi vseh deset let na čelu, je v nagovoru pozdravil med navzočimi zlasti še g. senatorja in predsednika ZKD dr. Alberta Kramerja. Nato je izjavil:

Spominu Viteškega kralja

— Ko smo pred 10 leti osnovali našo družbo v namenu, da vzgojimo z izdajanjem lepih in dobrih knjig za široke plasti slovenskega dela našega naroda v patriotskem, to je v narodnem in državnem duhu, in ko smo nabirali v to svrhu ustanovnike in člane je bil kralj Aleksander med prvimi, ki je, pravilno uvažujoč in cenec važnost takega podjetja, postal ustanovnik Vodnikove družbe.

Ta svetli zgled velikega vladarja, ki je bil ljudstvu vzor človeških vrline, je privedel v kolo Vodnikove družbe na tisoče in tisoče članov in je dal s tem podlago za krepak razvoj in napredek. Na drugi strani pa je dal odbornikom zavest, da je naša njihova zamisel in njihovo delo odobravanje in priznavanje na najvišjem mestu, vzpodbuda, da so posvetili vse svoje sile in sposobnosti dobri stvari, hoče ustvariti nekaj, kar naj bi bilo njim samim v zadoščenje, narodu v korist, domovini v čast.

Pod avspicijami svojega visokega pokrovitelja se je Vodnikova družba v teku kratkih let razvila v mogočno drevo, sejoče leto za letom v razore narode duše seme plemenitega rodoljubja, narodne zavesti, ljubezni do domovine Jugoslavije ter vdanosti in zvestobe do prejšnjega vladarskega doma Karadjordjevičev.

A tega našega mogočnega pokrovitelja, ki nam je bil ne samo zaščitnik, marveč obenem tudi vzor neumornega, nesebičnega, sebe samega žrtvovalega delavca za blagor naroda in domovine, — ni več. Padel je, služec sveta svet domovini in evropskemu miru, kot žrtev zločinca zarote v Marseju, ki so jo zasnovali izdajci našega rodu, plačanci v službi naših sovragov.

Skeleča rana, zadana s smrtjo velikega vladarja narodu in domovini, je enako zadela i Vodnikovo družbo, ki je bila osnovana v cilju, da služi onim vzvišenim idejam, katerih nosilec je bil blagopokojni naš kralj. Klančajoč se v globokem spoštovanju manom velikega vladarja Ureditelja bo Vodnikova družba tudi v bodoče zvesto služila idealom in idejam, ki jim je dal življenjsko vsebino blagopokojni njen ustanovni član, ter bo osredotočila vse svoje delovanje v to, da se sleherni Slovenec uživi v prepričanje, da so Srbi, Hrvatje in Slovenci en narod in da je Slovenecem zagotovljena narodna bodočnost edino v narodnem in državnem edinstvu in v nerazrušni enosti z brati Srbi in Hrvatji. Večna slava viteškemu kralju Ureditelju! Vsi navzoči so počastili spomin Viteškega kralja s trikratnim vzklikom »Slava!«. Nato je g. Pustoslavšek nadaljeval:

Počastčenje Mihajla Pupina

— Veliko izgubo pomenja za ves naš narod, a tudi za našo Vodnikovo družbo smrt Mihajla Pupina, profesorja na kolumbijskem vseučilišču v Ameriki, znamenitika svetovnega glasu. Vodnikova družba si šteje v posebno čast, da je bil Pupin ne samo njen prijatelj, nego tudi njen so-trudnik. V letih 1931. in 1932. je izdala njegovo znamenito delo »Od pastirja do izumitelja«, delo, ki zgornjo in prepričevalno svedoči, da lahko Jugosloven s talentom, delom, vztrajnostjo in železno voljo premaga vse težkoče in zapreke ter si

Predsednik Rasto Pustoslavšek

pripori najuglednejšo pozicijo v mednarodni javnosti. Knjigi in izdaji naše družbe je napisal Pupin predgovor, v katerem je dal duška svoji radosti, da dobe tudi Slovenci v roke njegove življenjske spomine, izmed katerih je zanj najlepši oni še nenapisani o težki borbi za blejski kot; s pomočjo svojega prijatelja Wilsona je na mirovni konferenci v Parizu rešil domovini najlepši kosček jugoslovenske zemlje, kar mu je v največji ponos in zadoščenje. — A tudi sicer so bili Pupinu, dasi je živel in deloval v daljni Ameriki, pri srcu naši kraji. Opetovano je posetil Bled, našo Gorenjsko, Ljubljano. Tu v Ljubljani je dal tudi vlti zvoni, ki naj na Ohridskem jezeru v svetlišču jugoslovenskega apostola sv. Klementa zvonijo in za večne čase oznanja nerazrušno slogo enokrvnih bratov Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vodnikova družba bo ohranila Mihajlu Pupinu, svojemu prijatelju in so-trudniku, ves narod pa spasilju Bleda in Gorenjske, gorečemu rodoljubu in osvedočenemu Jugoslovenu, trajen, časten in hvaležen spomin.

— Slava mu! — Opisujejo stanje Vodnikove družbe je predsednik zaključil:

K novemu napredku

— Gmotno stanje naše družbe je v danjih razmerah povoljno, dasi ne rožnato. Ako nas znamenja ne varajo, smo najtežje čase krize že prebrodili. Število naših članov polagoma spet narasta in nadejamo se, da bomo v dogledni dobi dosegli ono višino, ki smo jo imeli pred nenadnim nastopom gospodarske krize. Razveseljav je tudi prirastek na številu naših so-trudnikov. Dočim smo bili prva leta čisto v zadregi, kaj naj bi izdali, imamo zdaj duševnih proizvodov, ki so nam na ponudbo, v izobilju. Izmed dobrih bomo lahko zdaj izbirali najboljše. Vodnikovi družbi so torej dani vsi pogoji za lep razvoj in uspešen napredek. Na naši nacionalni javnosti je sedaj, da svojsko podpre družbina plemenita stremeljenja. Zato vabimo v krog članov Vodnikove družbe pa tudi v krog so-trudnikov vse, ki mislijo in čutijo narodno, vse, ki jim je pri srcu narodna prosveta. Pozivamo jih na delo, da z združenimi močmi dosežemo, da postane Vodnikova družba vsenarodna ustanova, ki bo imela svoje člane in čitatelje tudi v zadnji

najsiromašnejši goriški koči. Čuvajmo Jugoslavijo!

Predsednikov govor je zapustil mnogo lepih vtisov. Navzoči so počastili še spomin med letom umrlih ustanovnih članov in poverjenikov. Nato so podali svoja poročila: dr. Ivan Lah kot književni referent, prof. dr. Pavel Karlin o notranjem poslovanju družbe, Milan Sterlekar o blagajni in gospodar prosvetni šef prof. Josip Breznik o gospodarskem stanju družbe. Podrobnejše navedbe, ki nedvomno zanimajo tisoče članov, bomo še objavili. V trdnem prepričanju, da gre Vodnikova družba lepim časom naproti, je predsednik g. Pustoslavšek zaključil vsebinsko izredno bogati občni zbor.

Velik požar v Goricah

Kranj, 29. marca

Včeraj dopoldne ob pol 9. je na nepojasnjen način, menda zaradi vnetja saj, nastal na domačiji Marije Urbančeve, po domače pri Kozi, v Goricah pri Kranju velik ogenj, ki je zajel hišo in vsa ostala gospodarska poslopja, hlev, skedenj, šupe in drvarnico, kar vse je bilo leseno in krito s slamo. K ognju so prihiteli vaščani, ki so prav pridno nosili vodilo, gasili in reševali. V Goricah nimajo gasilske čete, in se je prav ob tem požaru pokazalo, kako bi bila potrebna. Enkrat so društvo že imeli, pa so ga kmalu razpustili. Če ne bi hitro prišli gasilci od drugod, bi zgorelo pol vasi. Vaščani so izveliki živino iz hleva, znosili pohištvo iz hiše ter varovali gospodarska poslopja bližnjih sosedov, ki so bila v veliki opasnosti.

Z Golnika so klicali telefonično na pomoč Kranj in Trzin. Kranjski gasilci so prišli h požaru prvi in so z rekordno naglico 15 minut po pozivu že brigali s svojimi novimi modernimi motorji. Ker so ogenj delno ugasili, se je posrečilo izveliči iz hleva še eno tele, ki je prej ostalo notri, ker vaščani zaradi silne vročine niso mogli blizu. Plamen je bil velikanski, vročina silna in so ljudje pred prihodom gasilcev zaradi silne vročine že omagovali.

Iz Trzica so pribreli kar prostovoljni in tovarniški gasilci. Dalje so bili pri požaru še gasilci iz Kokrice in Strazice. Pri Urbančevih sta na hiši in hlevu zgoreli strehi, gospodarska poslopja pa so bila upeljena do tal. Poleg krme so zgoreli en voz, stroji in orodje. Velik kup nasekanih drv so rešili. Škoda je v glavnem poravnana z zavarovalnico. Brez pomoči gasilcev bi pa škoda bila znatno večja.

Obupana zaradi bede je šla pod vlak

Ljubljana, 29. marca

Dobrih 24 ur po obupnem koraku brezposelnega delavca Viktorja Cudermana, ki se je predvčerajšnjim v St. Vidu vrge pod vlak, se je prav tako na železniški progi izvršil danes ponoči pri Mostah drug samomor — iz bede. 22letna brezposelna služkinja Tončka Učakarjeva, doma z Vranskega, se je v svojem poslednjem obupu zatekla na tračnice južne železnice in se je pri 429.2 km vrgla pod lokomotivo tovornega vlaka, ki vozi ob 0.49 od Zaloge proti Ljubljani. Z močnim udarcem jo je stroj vrgel s proge, da je takoj mrtva obležala na mestu. Vidne poškodbe je dobila samo po glavi in vratu; iz nosa, ust in ušes ji je lila kri.

Učakarjeva, ki je bila prej zaposlena v Mostah, je bila zdaj komaj par dni brez službe in stalnega bivališča. V sredo je prenočevala pri neki znani družini na Zaloški cesti in je pri tej priliki tožila, da zanjo ni več rešitve in da pojde v smrt. Ko so jo ljudje tolažili, je izpovedala, da je tudi težko bolna. Naslednji dan jo je v resnici našel neki sosed, kako je sede-

la ob strugi Ljubljanice s očitnim namenom, da stopi v valove. Pregovoril jo je, da je šla od vode, in nato je povsem brez misli in reda taval po cesti gor in dol. Ponoči je nato, propuščena sama sebi, krenila na progo. Policijska komisija, ki je kmalu po nesreči prispela na mesto, je odredila prevoz trupla v mrtvašnico k Sv. Krištofu. V torbici, ki je ležala kraj nje, so razen navadnih ženskih drobnarij in poselske knjižice našli rožni venec, škarijice in kosček vate.

Čez tri mesece najdeno truplo samomornike

Sv. Peter pod Sv. gorami, 29. marca
Dne 26. t. m. so našli v katastralni občini Dekmanci v Sotli truplo 25letne Čermelčeve Jožefe, posestnikove hčerke iz Dekmance.

Od doma je izginilo dekletje že meseca decembra lanskega leta, ker niso njeni starši trpeli ljubezenskega razmerja z nekim fantom iz sosedščine. To razmerje tudi ni ostalo brez posledice. Vse to je na mladenko tako silno vplivalo, da je šla v smrt. Ker je bilo truplo preko tri mesece v Sotli, je že tako razpadlo, da so starši komaj spoznali svojega mrtvega otroka. Nesrečno mladenko so položili na šentpetrskem pokopališču k večnemu počitku.

Desnico v spravo, v levici pa oster lovski nož

Ljubljana, 29. marca

Ne mine teden, da ne bi prihajali pred kazenski senat ali pred sodnika-poeidina pretepači, junaki noža. Danes je mali senat izrekel zlasti hudo sodbo proti dvema junakoma, ki sta 18. novembra lani iz mržnje ponoči napadla posestnikovega sina Zerkha Stanka nedaleč od Čemšenika (srez Litija) na javni cesti, ko se je vračal domov po neki igri. Prvi obtoženec Albin Grobljar, 25letni posestnikov sin iz Čemšenika, je najprej ponujal Zerku desnico v spravo, v levici pa je držal oster lovski nož. Zerku je spravo odklonil, češ: »Spravili se bomo pri belem dnevu!« ter je mirno odhajal naprej. Grobljarjev tovariš, 25letni posestnikov sin Krivic Ivan pa je skočil za njim in ga spodenel. Nato je skočil Grobljar z nožem in ga sunil v hrbet tako, da je konica noža močno ranila pljuča. Zerku je šel še kakih 500 korakov naprej, narkar se je onesvestil. Rana je bila smrtonosna.

Obtoženca sta se danes drzno zagovarjala pred sodniki. Prvi je trdil, da je bil razžaljen, ker mu je Zerku dejal »mrkovec«. Obsojena sta: Grobljar na 1 leto in 3 mesece robije ter v izgubo častnih državljanjskih pravic za 2 leti, Krivic kot pomagalec pa na 6 mesecev strogega zapora. Godrnjaje sta odhajala iz dvorane.

Drzen roparski napad pri celjski Glaziji

Celje, 29. marca

Sinoči okrog 21.30 se je napotil posestnik Franc Nachberger, doma s Slivnega pri Laškem, iz Celja na Loznico, da bi obiskal svojega brata. V bližini hotela Skoberne na Krekovi cesti ga je nagovoril neznan mož, ki ga je Nachberger prej videl v neki celjski gostilni. Neznane se je maloposlovil, Nachberger pa je krenil po Glaziji po poti, ki vodi mimo vile gospoda dr. Semeca na Lavo. Na tej poti se je neznane zopet pojavil, stopil k Nachbergerju in zahteval od njega denar. Ker se Nachberger ni hotel odzvati pozivu, ga je neznane udaril z nekim topim predmetom po glavi in ga ranil. Moža sta se začela ruvati, med ruvanjem pa je neznane iztrgal svoji žrtvi denarnico, vzel iz nje 550 Din, vrgel izpraznjeno denarnico na tla in pobegnil. Nachberger je pozneje prijavil zločin policiji.

Ze ob pol 1. ponoči je stražnik aretiravil v Ispavčevi ulici 23letnega brezposelnega delavca Antona F. iz Celja. Delavec se je uprl aretaciji, napadel stražnika in mu raztrgal bluzo. Stražniku je uspelo obvladati

nasilneža in ga odvesti v policijsko stražnico, kjer so Nachberger in nekateri drugi ljudje spoznali v njem onega možkega, ki je bil zvečer na Krekovi cesti ogovoril Nachbergerja in ki popolnoma odgovarja popisu roparskega napadalca. Aretiranec je bil ves krvav po desnem rokavu, roki in srajci. Kri izvirala očividno od Nachbergerjeve rane. Pri aretirancu so našli 146 Din. Danes so aretirali tudi 29letnega brezposelnega delavca Filipa iz Celja, ki je bil v četrtek zvečer v družbi z aretirancem, vendar pa pri njem niso našli denarja. Oba aretiranca so izročili okrognemu sodišču.

Zgodba o ukradenih konjih

Velike Lašče, 29. marca

Ko je g. Kaplan Alojzij, mesar v Velikih Laščah, pogledal v nedeljo 17. t. m. zjutraj v hlev, je na veliko presenečenje opazil, da ni več v njem njegovih dveh iskrnih konjčev. Nato je še doglal, da sta zmanjkala tudi konjska oprema in zapravljivček. G. Kaplan je tatvino takoj javil orožniški postaji, ki je opozorila na tatu druge orožniške postaje in obmejni komisarjat na Rakeku, ker je pač obstajala verjetnost, da bo izkušal zlikovec spraviti ukradena konja čez mejo. Preiskava se je torej usmerila zlasti proti Notranjski, toda za storilec niso mogli dobiti sledu.

Ze se je mislilo, da bo ostal tat neizsleden, ko je v soboto 23. t. m. prispela iz Novega mesta brzojavna vest, da sta se našla v okolici Novega mesta konja sumljivega izvora, ki se povsem ujemata z opisom ukradenih konj. G. Kaplan se je takoj odpeljal v Novo mesto, odnosno v Dolenjske toplice, kjer je na veliko veselje spoznal svoja konja.

Se bolj pa je bil presenečen, ko je izvedel, da je tat njegov sosed, brezposelni delavec J. R., ki se je že dalje časa potikal po okolici Novega mesta ter je prispel usodno noč v Velike Lašče, da je izvršil omenjeno tatvino. Konja in voz je bil tat že prodal v okolici Novega mesta, seveda za nizko ceno, kar je mnogo pripomoglo k izsleditvi. Zlikovec, ki ima na vesti najbrž še druge grehe, čaka nadaljnjo usodo v zaporih okrognega sodišča v Novem mestu.

Miha Maleš: Golnik

Petnajst originalnih lesorezov z motivi z Golnika in okolice je zbral slikar Miha Maleš in jih v manjši nakladi izdelal skupaj v primerno opremljeni mapi. So to lesorezi brez kakih posebnih umetniških pretenzij, za kar to pot Malešu niti šlo ni. So v preprostem načinu podani pogledi na veliko zdravilišče, nekaj iz njegove notranjosti, drugi pa so pogledi na številne zdraviliške objekte. Po naslovih so: Pogled z vrta, Pošta, Glavni vhod, Pogled na kapelico in grad, Stanovanjske hiše,

Miha Maleš: Sestre

kuhinje, Golnik, Kapelica in negativna stavba, Golnik, Grad, Golnik, Sestre, Na verandah I. in II. Na čelo tem listom je Miha upodobil znano Golniško Madono, ki jo je tudi koloriral.

Zbirka je kakor hvalečen spomin na kraj, ki je bil velika uteha in pomoč že marsikateremu, kdor se je semkaj zatekel. V njej so podani vsi motivi, na katerih si bodo osveževali spomin in hvalečnost vsi, ki jim je Golnik od blizu poznan. Pa tudi za zbiralca bo ta najnovejša Maleševa grafična izdaja zanimiva, saj je med našimi slikarji deli edina, ki v oblik cikla podaja motivno enotnost petnajstih grafičnih listov. Lesorezi so vzorno tiskani na pristnem japonskem papirju in tudi sicer okusno opremljeni. Zbiralci grafike bodo radi segli po njih. C. S.

ERASMIK

TOALETNA MILA IN PREPARATI

Vaše zobe boste obnavljali z ERASMIK MILOM IN PASTO ZA ZOBE

Za ugodno britje uporabljajte ERASMIK MILO ZA BRITJE

Danes ob 4., 7.15 in 9.15 zvečer

H.E. GROH

ELITNI KINO MATICA TELEFON 21-24

POJE TENORIST BOŽANSKEGA GLASU

v veseli opereti

Tebi pojem pesem svojo...

Kot partnerica lepa: Karin Hardt in R. A. Roberts, Theo Lingen, Jakob Tiedtke

PETJA IN SMEHA DOVOLJ!!

Paramontov zvočni tehnik!!

Predprodaja vstopnic dnevno od 11. do 1/3 ure!!

Kulturni pregled

Ponemčenje krščanstva

S tem značilnim pojavom, ki čedalje bolj zanima kulturni svet, se bavi v »Les Nouvelles Littéraires« z dne 23. marca Raoul Allier v zvezi z novo knjigo Raoul Patrixa »La Religion dans l'Allemagne d'aujourd'hui«. Njegov članek ima naslov »Un nouveau paganisme« (Novo paganstvo). Članek predvsem ugotavlja, da se verski spor v nem. krščanstvu zastruje vedno bolj in da novo paganstvo nikakor ni samo nekaka improvizacija ali trenutna vročica, ki se je polotila Nemčije pod vplivom narodnega socializma, marveč je pojav, ki so ga v raznih oblikah pripravljali že dalje časa in ki ima več predhodnikov.

Zanimivo je, da so Nemci sprejeli tudi to misel in pobudo od Francozov. Stari oče nemškega razizma je grof Gobineau, ki je l. 1854 objavil svoj »Essai sur l'inégalité des races humaines« (Esej o nenakostnosti človeških ras). Tu pravi, da se človeštvo deli v tri velike rase: črno, rumeno in belo. Poslednja je vzvišena nad prvima dvema, to pa po telesni lepoti, umstveni moči, čutu za red in hierarhijo, ter po svojem pojmovanju časti. Nesreča člo-

veštva je v tem, da beli ljudje niso umeli varovati rase čistosti in so se mešali s suženjskimi rasami; posledek takega rasnega mešanja je večja ali manjša nagnjenost narodov k izrodu. Semiti sicer pripadajo po izvoru beli rasi, vendar so se zaradi neprimerne mešanja že tolikanj izrodili, da Gobineau vidi v Judu manjvredno in nevarno bitje.

Ta francoski pisatelj je trdil, da so Germani rasno še najčistejši, potomci belcev, ki so prišli z nordijskih bregov, medtem ko so Grki, Rimljani, Galo - Romani in njihovi današnji potomci Francozi, semitizirani narodi, rojeni za suženjstvo; njihova nečista kri je povzročila telesni izrod in moralno propadanje. Ni torej čudo, če danes v Nemčiji tolikanj ponavljajo Gobineaujeve besede, po katerih so vse, kar je na svetu velikega, ustvarili pripadniki nordijske rase. Viljem II. je že v osemdesetih letih prejšnjega stoletja kazal živahno zanimanje za Gobineaujeve teorije in opazil v njih zametke panbabilonizma, t. j. struje, ki je poudarjala velik vpliv Babiloncev na Palestino. Njegove posebne simpatije je uživala tista nemška literatu-

ra, ki se je poslej grmadila pod značko »Babel und Bibel«.

Med novejšimi nemškimi privrženci Gobineaujevih teorij je Arthur Dinter, ki je v največji meri izkrenil pot hitlerjevskemu razizmu. Dinter je publicist, ki jako mrzi Francoze; njegov oče je bil pruski carlnik v Strasbourgu. Med vojno je imel Dinter prav nepriklupne vloge; v Alzaciji je užival slab glas surovega in nevarnega Prusa, ki so ga francoski karikaturisti čisto jemali za model. V svoji knjigi »Greh zoper ljubezen« napada Dinter deo apostola Pavla, češ, da je »nrvav in telesno najgrši izmed vseh Judov«. V inozemstvu ni znano, da je prvi del Dinterjeve trilogije »Greh proti krvi« pravo sveto pismo nemškega razizma. Po prevratu je ta knjiga presegla naklado 300.000 izvodov. Njo so službeno delili med mladino, njo si našel na častnem mestu v knjižnicah vseh zatočencev nemških »Wander-voglove«. V duhu tega romana se je vzgajala nemška mladina.

Iz razizma in antisemitizma izhaja potreba prečiščenja krščanstva. Kako bi bilo mogoče verovati v zveličavno raso čistost in obenem poslušati nauke Judov in častiti nečiste učeničke?

Tako se je iz rasnega gibanja razvilo novo-pagansko gibanje, ki pa danes še ni enotno in mu ni moči dogledati končnih oblik. Toda pokret za ponemčenje krščanstva je v teku in zanj se mnogi narodni

socialisti zavzemajo tako strastno, kakor mnogi boljševiki za popolno razkristjanjenje Rusov. — Kakor piše Allier v članku, ki ga navajamo, je sedaj ost obrnjena predvsem zoper delo apostola Pavla, ki je v očeh pristašev nemško-rasnega verstva največ kriv, da so prišli v krščanstvo izraelski nuki. Pastor Andersen pravi, da je bila nemška duša poslana po Stari zavezi; ta knjiga je razširila idejo plačila in kazni, s čemer je postavila verstvo na podlago človeške sebičnosti in Nemce izpridila, ker so stari Germani delali dobro iz ljubezni do čiste dolžnosti.

Za sedaj skušajo torej izločiti iz krščanstva Staro zavezo in nasloniti nemško krščanstvo na Evangelije. Toda ni li bil tudi Jezus žid in ali niso bili tudi apostoli tega porekla? Zid bi se nemški narodno-socialistični pastirji znašli v sto neprilikah, kajti v tem primeru bi bilo treba zavreči tudi Evangelije. Kaj bi še ostalo? Popolno paganstvo! No, tu je nacionalističnim pastorm prišlo na pomoč pokojni Honaton Stewart Chamberlain, angleški renegat, ki se je ponemčil iz navdušenja do Wagnerja in spisal knjigo »Die Grundlagen des XIX. Jahrhunderts«, ki je takisto pripravljala pot sedanjemu oficelnemu svetovnemu nazoru Nemčije. Chamberlain je doglal, da je Jezusova vera arijskega porekla in da nima nič skupnega s semitizmom. Po polomu samarijskega kra-

ljestva in po invaziji, ki je prizadela vso severno Palestino, je Galilejo naselilo neko tuje ljudstvo indo - germanskega porekla. Jezus Kristus je potoke iz tega ljudstva in torej ni žid, marveč germanski bratranec Nemcev.

Ideja o nemškem krščanstvu je stara, pravi Allier in navaja Lutra, ki jo je sprejel le do neke mere; nahajamo pa jo takisto v delih Dürerja, Ludwiga Kircherja, Hansa Thome, Fritza Uhdeja, Gust. Frensenja (»Heiligelele!«) in dr. Toda pri vseh teh pojavih gre samo za načrte poudarjanje nemštva in verskih rečeh, ne pa za kako daljnosežno preosnovo, kakor jo skuša izvesti narodni in socializem v verskem življenju Nemcev. Vzlic temu, da nimata ti dve struji skupnih smotrov, je vendar prva pospešila in ojačila drugo.

Ponemčenje krščanstva v Nemčiji odpira, kakor razkristjanjenje Rusije, nedogledno kulturno - zgodovinsko in kulturno-filozofsko vidike. Pojmi, ki so bili dolga stoletja v množicah in pri koreninah nedotaknjeni in nedotakljivi, so sedaj podrejeni tistim, ki imajo v rokah moč. Zato vse kulturni svet napeto zasleduje te pojave in se vprašuje: Kam plovemo? — Iz zgolj informativnih namenov smo tudi mi orisali po Raoulu Allierju nekoliko ozadja teh usodnih eksperimentov v Nemčiji. — o.

Pristopajte k »Vodnikovim družbi«

Domače vesti

Demagogija ne cvete samo pri nas

Da tudi pri velikih narodih, ki imajo za seboj že stoletno parlamentarno in demokratično tradicijo, množice lahko naslednje prosti demagogiji, nam pričajo nadomestne volitve za francoski parlament, ki so bile v nedeljo v volilnem okraju Blois. Za poslanski mandat se je potegoval neki Dorgeres, ki je postal v okraju znan zato, ker je kmete pozival naj ne plačujejo davkov, in ker so ga oblasti zaradi tega zasledovale. Pri nedeljskih volitvah je Dorgeres res dobil skoro polovico vseh glasov. Za njega je glasovalo 6760 volivcev, za dva njegova nasprotnika pa 4848 in 2649. tako da bodo potrebne ožje volitve. Ali bo Dorgeres tudi pri njih zmagal, bomo še le videli. Vsekakor pa je vredno zabeležiti, da tudi v Franciji lahko zbere skoro 7000 glasov kandidat, ki je proti plačevanju davkov.

* Za obnovo naročnine za drugo četrtletje ali vsaj za mesec april so današnji številki priložene položnice. Zaradi poslovnega reda prosimo upravnika »Jutro«: spoštovane naročnike, da blagovolijo nakazati znesek že v prvih dneh aprila. Kdor je nakazal znesek že pred prvimi, naj nikakor ne smatra položnice, ki je bila zanj že prej pripravljena, za opomin, marveč naj jo shrani za naslednjo priliko. Zaostanke blagovolite poravnati z redno naročnino. Pravica »Jutrovega« nezgodnega zavarovanja pri zavarovalni družbi »Jugoslaviji« je — kakor znano — vezana na točno plačevanje naročnine.

* Nacionalna ura radia. Zagrebški vseučiliški profesor dr. Ferdo Šišić bo predaval danes o ustanovitvi in pomenu »Narodnih Novin« Ljudovita Gaja. Predavanje bo oddajala zagrebška postaja. Jutri v nedeljo pa bo nacionalna ura radia vsebovala mesečni politični pregled.

* 80letnica je praznoval v nedeljo ugledni posestnik in bivši gostilničar pri Veliki Nedolji g. Anton Lah pri svojem sinu Antonu, lastniku umetnega mlina in trgovca v Gornji Poljskavi. Jubilar se je udeležil okupacije leta 1878. v Bosni. Ko se je vrnil domov, si je postavil na svojem posestvu nov dom z gostilno. L. 1886. je začel trgovati s sadjem po Kranjskem, leta 1887. pa na bivšem Spodnjem Stajerskem in Hrvaškem ter je privabil prve kupce za sadje iz Württemberga in Berlina. Takrat so šli prvi vlaki našega sadja v inozemstvo. Jubilar je bil več let občinski odbornik velikonedeljski in član raznih organizacij. G. Lahu se mora zahvaliti maršalkateri kmetovalce, da je vnovič svoj sadni in vinski pridelek. Želimo mu še mnogo zdravih let!

Pride! Pride! Prodana Venera

* Proforski izpit je napravil pred stalno komisijo za proforske izpite na univerzi v Ljubljani g. Dobrovoljc Franc, suplent na II. državni realni gimnaziji v Ljubljani.

* Zozozdravniška mesta. Zdravniška zbornica za dravsko banovino opozarja zozozdravniške oči, zdravniške specialiste za boleznosti ust in zob na razpis 6 mest pogodbenih zdravnikov za Bolniški fond državnega prometnega osebja, in sicer 4 mesta za Ljubljano, 1 mesto za Kranj in 1 mesto za Sevnico. Tozadevni razglas v »Službenem listu« izide te dni.

* Planinska zavetstva vabijo smučarjem in na stečaj odprt smučarski raj na Korosici v Savinjskih Alpah. Kocbekov dom je namreč že odprt in oskrbovan, oskrbovan bo odlej stalno do pozne jeseni. Snehne prilike so na Korosici take, da si smučar sploh ne more lepših žeteli. Najboljši dohod na Korosici je iz Luč v Savinjski dolini, kjer so smučarjem in planincem proti mali odškodnini na razpolago vodniki

Poln želodec, neredna vrenja v debelem črevesu, odebaleost jeter, zastaranje žolca, bodljajev, tesnobe in prših, močno utrujanje odpravi naravna »Franz Josefov« grenčica in zmanjša tudi naval krvi na možgane, oči. Zdravniška inženja navajajo uprav presentivne rezultate, ki so jih dosegli pri ljudeh, ki morajo mnogo sedeti, z »Franz Josefov« vodo. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Za »Prodano nevesto«

Po načelu »Audiat et altera pars« priobčujemo mnenje uglednega znanstvenika, ki je tudi vnet prijatelj glasbene umetnosti.

Uredništvo. Da, takoj v začetku bode povzdano, da gre za obrambo te morda največje Smetanove umetnine. Kajti, kar se v zadnjem času dela s »Prodano nevesto« na ljubljanskem odru, pač ne ustreza več geniju največjega češkega skladatelja. »Prodana nevesta« je ena tistih redkih oper, ki jo lahko ne le glasbo ljubčbe občinstvo, marveč tudi večina onih, ki se kakorkoli že resneje bavijo z glasbo, posluša znova in znova, vedno z večjim užitkom: skratka, je opera, katere glasba je tako sveža in prirodna, tako elementarna in vseh izrazih in vseh komičnih, resnih in tudi tragičnih scenah, da ji najdemo v vsej operni literaturi pandane le pri Mozartu in morda še nekatere redkih drugih skladateljev res božanskega genija. — In kaj je torej s »Prodano nevesto« na našem odru? Ali predstava z Zikovo, Križajem in Gostičem ni bila dobra?

Ne, res: celotna predstava ni bila dobra in ni bila dobra še nikoli, odkar jo imamo v tako zvani prenovljeni obliki pod režijo baletnega mojstra e Golovina. Slednji je morda le žrtel, toda gotovo ni kos svojemu nalogu »Prodana nevesta« ni aiti pantomi mas, niti halet, še manj burka ali kabareta. Predstava, toda pri nas je v zadnjem

SPD in nosači. Dostop je tudi iz Kamniške Bistrice, po dolini Bele preko Presedlaja. — Frischaufov dom na Okrešlju tudi vahi na pomladansko smuko. Smuški svet na Okrešlju je tak kakor si ga želi smučarsko srce. Dom se odpre 13. aprila, oskrbovan bo do 30. maja, pri zadovoljivem obisku tudi dalje. Odhod na Okrešlje je sedaj v snegu mogoč samo preko Logarske doline, ki ima avtobusno zvezo z železniške postaje Šmartno ob Paki. — Goltz z najvišjimi vrhovi 1600 m, čarobna planina nad Mozirjem, so še vedno odeti v zimsko oblačilo. Snega je še poldrug meter. Smuka je tu res idealna, zavetišče in oskrbo pa nudi Mozirska koča na Golteh.

* Umrla je v Ljubljani gospa Marija Klemenčičeva, zasebnica v 90. letu starosti. Pogreb bo danes ob pol 3. uri popoldne iz hiralnice Sv. Jožefa, Vidovdanska cesta. — V Kamniku je umrl v starosti 79 let g. Anton Jereb, usnarj, trgovec in posestnik. Uglednega pokojnika bodo jutri ob 16. spremlili k večnemu počitku na Zale. — Pokojnika blag spomin, žalujocim naše iskreno sožalje!

* Cigani v Beogradu izdajajo svoj list. Predmetje Jataganmali bo postalo znamenito, ker izhaja v mali njegovi hišici, ki se prav nič ne razlikuje od drugih »skromnih bivališč«, tretji ciganski list na vsem svetu. Prvi ciganski časopis tiskajo v Rusiji, drugega v Rumuniji, od tretjega pa je izšla sedaj prva številka v Beogradu. Naslov lista je »Komano Lik«. članki pa so objavljeni v ciganskem jeziku in srbohrvaščini. List bo izhajal dvakrat na mesec, njegov urednik pa je Svetozar Simić, ki je že nekajkrat v raznih beograjskih listih pisal o življenju svojih ciganskih rojakov. Prva številka ciganskega lista razpravlja o nalogi kulturnega dela med cigani in o zaščiti ciganskega roda pred raznimi predsodki.

DREVI VELIKI PLESNI TURNIR V KAZINI

* Jadrnica v veliki nevarnosti. V četrtek proti večeru je divjala v bližini Splita močna nevihta, ki je spravila v veliko nevarnost jadrnico »Morsko zvezdo«, ki je last nekoga privatnega podjetnika iz Omišja. Jadrnica je bila z večjim tovorom na poti iz Krila v splitsko pristanišče. Pri Grljevcu jo je zgrabila burja ter ji poskovala jadra. Pomorska direkcija, ki je bila pravočasno obveščena o nezdoci, je poslala na pomoč parnik »Oplenac«, ki je jadrnico spravil na varno v splitsko pristanišče.

* Vodna zadruga Lonjskega polja. V Sisku se je nedavno vršila konferenca zastopnikov banovine, občin in privatnih interesentov, ki je razpravljala o izsuševanju velikega Lonjskega polja. Ze na tej konferenci so se zastopniki občin in mnogi posestniki dogovorili o ustanovitvi vodne zadruge, ki bo sama zbrala sredstva za najpotrebnejša dela. Jutri se bo v Sisku vršila nova konferenca, na kateri bodo sprejeta pravila nove vodne zadruge in izvoljen tudi njen odbor.

* Ustavitev rudniškega obrata. Rudnik Ivanopolje pri Varaždinskih Toplicah je ustavil svoj obrat. Obratovati je začel pred 10 leti ter je imelo pri njem zasluček okrog 160 rudarjev in 50 voznikov. Vsi ti delavci bodo ostali sedaj brez posla. Lastnik rudnika je neko belgijsko podjetje, ki ima svoje rudnike tudi v Beletincu, Budiščini, Konjščini in Poljanah, ki se obratujejo.

* Nevarni izkoriščevalci naših izseljenec pred sodiščem. V Buenos Airesu je lani, kakor znano, skrhala banka Comercial del Plato in so v njej propadli milijonski prihranki naših izseljencev. Propad banke imajo na vesti njene ravnatelj Marco, ki je italijanski državljani, dalje Tonko Milčić, neki Pandola in še nekateri drugi, ki so iskali žrtve svojih nepoštenih manipulacij zlasti med izseljenci. Po pojmu banke so se vsi razbežali na vse strani, a so naposled prišli v roke pravice. Sedaj se je proti njim začela razprava in zahteva državni tožilec za Milčica in Marca po 15 let težke ječe za Pandolo 7 let, za 9 njegovih pomočnikov pa ječo od 4 do 6 let. Tonko Milčić je med našim življenjem v Južni Ameriki napravil tudi dosti moralne škode, ker je razdiral in ščeval v raznih izseljenskih organizacijah. Vse te intrige so šle v korist njegovih bankarskih sleparij.

* Obsodba zaradi požiga monopoljskega skladišča. Razprava proti trgovcu Jeremiču, ki je imel v zakupu monopoljsko skladišče in prodajo tobaka, je zaključena pred

okrožnim sodiščem v Čaku. »Jutro« je že poročalo, da je to skladišče pred nekaj leti pogorelo in da so potem organi monopoljske uprave našli v ostankih zabojev seno namesto tobaka, iz česar so sklepali, da je Jeremič na skrivaj odnesel in razprodal iz skladišča vso tobakno zalogo, potem pa podtaknil ogenj. Po dvodnevnih razpravi, za katero je vladalo veliko zanimanje v Čaku in širši okolici, je bil Jeremič obsodjen na 10 let robije.

* Hajduk Konopka in njegovi tovariši odgovarjajo pred banjaluskim okrožnim sodiščem in je ta razprava velika senzacija za široko okolico. Ze nekaj ur pred začetkom obtožnega sodišče velike množice. Obširna obtožnica navaja okrog 200 zločinov, ki so jih izvršili Jan Konopka in 69 njegovih sokrivcev. To so večinoma mlajši ljudje iz okoliških vasi, med njimi pa je tudi 12 žena in nekaj starejših premožnih kmetov, ki so od hajdukov in potepuhov kupovali ukradeno blago. Hajduk Konopka je droben fant, star komaj 26 let. Na vse kriplje se brani hajduške slave in je že lani, ko so ga zajeli, pripovedoval, da ni hajduk, temveč navaden potepuh in tatkoškar. Tudi sedaj na razpravi je zatrjeval sodnemu dvoru, pričam in radovedni publikli: Boste videli, da nisem tak, kakor govorijo in pišejo o meni! Med najrazličnejšimi delikti navaja obtožnica tudi dva požkusa uboja in en primer razbojništva. Kaj vse je zagrešil Konopka, odkar je utekel iz kaznilnice v Stari Gradski, ne bo mogoče tako lahko ugotoviti, ker so tudi drugi potepuhi mnogo grešili na njegov rovaš.

* Pozor ljubiteljem in ljubiteljica dobrega boka piva! Od danes naprej je v prometu letošnje iz specialnega sklada izdelano boka pivo Delniške družbe pivovarne Union. Ne pozabite ga okusiti!

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrbljeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

u— Ob zaključku globoke žalosti po viteškem kralju Aleksandru I. Ureditelju prirediteljski odbor Narodne odbrane in radiofonska oddajna postaja v Ljubljani v ponedeljek 8. aprila ob 20. v dvorani Kazine spominski žalni koncert. Spored: državna himna; spominski govor predsednika o. o. NO dr. Cepudra Josipa; Čajkovski; Slovenska koračnica (pomožni radijski orkester; dirigent kapelnik Anton Neffat); Michl Josip: Človeka nikar (pel bo direktor državnega konservatorija Julij Betteto s spremljevanjem orkestra); Osterc Slavko: Godalni stavek iz suite (pomožni radijski orkester; dirigent kapelnik Anton Neffat); Leskovci: De profundis (pela bo operna primadona Zlata Gjungenčeva s spremljevanjem orkestra); Borodin: Uvertira opere »Knez Igor« (pomožni radijski orkester; dirigent kapelnik Anton Neffat). Vstopnina: sedeži po 20, 15, 10 in 5 Din, stojšča po 5 in 3 Din. Prodaja vstopnic v naprej v pisarni o. o. NO, Selenburgova ulica 3, telefon 2109, in eno uro pred začetkom koncerta v Kazini.

u— Narodna odbrana poziva vso jugoslovensko javnost, da s svojo udeležbo počasti spomin našega velikega mučenika!

u— Predsednik mestne občine dr. Vladimir Ravniar bo prihodnji teden v službenih zadevah odsoten in odpadejo zato sprejemi v torek, dne 2. aprila, in v petek 5. aprila. Odslej bo v ostalem sprejemal stranke vsak torek in petek od 11. do 12.30 ure (dosedaj vsako sredo in soboto ob isti uri).

u— Naša borba s posledicami gospodarske krize se glasi zanimivo predavanje. ki ga bo imel minister n. r. g. Ivan Mohorič 2. aprila (ne 29. t. m.) z začetkom ob 19.45 v Ljubljanskem klubu.

u— Koncert Akademskoga pevskega zbora 1. aprila v Unioni obeta biti vrhunec letošnje glasbene sezone. Z zadnjim letom leto izvajanim koncertom, ki je dosegel popolno priznanje, je postal akademski pevski zbor prvi glasnik lepote naših narodnih pesmi. Opozorjamo na ta koncert našega odličnega pevskega zbora, kjer bomo slišali naše narodne pesmi v harmonizaciji g. Tomca, Ukmarja, Kimovca in Marolta. Prodaja vstopnic v naprej v vrtarjevi loži na univerzi. Programi za koncert, ki imajo tudi obširno znanstveno delovno naš narodne pesmi, se dobijo od sobote 30. t. m. naprej istotam.

u— Dijaki ljubljanske klasične gimnazije bodo priredili v dramskem gledališču literarno akademijo, ki nam bo pokazala

Film Z. K. D.

ELITNI KINO MATICA

Danes ob 14.15

JARMILA BERANKOVA

v prekrasnem češkem vefilimu

„MLADA SRCA —

MLADA LJUBEZEN“

Prodaja vstopnic od 11. do

1/3. ure!!

Vstopnina: 3.50, 4.50, 5.50, 6.50

razvoj slovenskega slovstva od Trubarja do moderne. Nad 250 dijakov bo izvajalo najboljša dela pomembnejših književnikov. Izvajanje nikakor ne bo enolično. Posebnost prireditve bodo recitacije v zboru. Razen starih zborov pa nastopijo tudi recitatorji solisti z nekaterimi lirskimi deli Levstika, Jenka, Gregorčiča, Ketteja, Murina in drugih Solisti bodo izvajali tudi odlomke iz biservov naše proze, Trubarja, Cankarja, Preglja. Nekateri točke bo spremljala glasba, ki bo dala recitaciji poseben poudarek. Dijaki pripravljajo akademijo pod vodstvom režiserja g. Lipaha in učitelja petja g. Kramolca. Prireditve se bo vršila v petek, 2. aprila, ob 8. zvečer v dramskem gledališču. Akademija bo pod okriljem pomladke Rdečega križa in je morebitni dobiček namenjen dobrodelnim ustanovam. Dijaštvo upa na številno udeležbo občinstva pri tej po vsebini in namenu kulturni prireditvi.

Zvočni kino Dvor

Tei 27-30

Danes ob 4., 7. in 9. uri zvečer

premiera!!

Himna človeštva! Simfonija dela!

Velepesem tovarištva!

RUDNIK

V PLAMENIH

Vstopnina: Din 4.50, 6.50 in 10.—

u— Trojica izvrstnih umetnic je združena v znanem Brandl-trio. Gospa Fanika Brandl je izvrstna violinska virtuoziinja, ki je dovršila svoje glasbene študije pri znamenitem profesorju Arnoldu Roseju na Dunaju in v Zagrebu pri prof. Humlu. Čelistica Vali Gara je Dunajčanka, ki je študirala pri znamenitih ruskih mojstrih Varjanskij in Stučovski. Pianistka Magda Rusy pa je doma iz Karlovih Varov ter je diplomirala v Lipskem in dobila najvišjo nagrado na internacionalni tekmi leta 1933. na Dunaju. Ta umetniška trojica, združena v Brandl-trio, koncertira v sredo 3. aprila na intimnem koncertu Glasbene Matice v Hubadovi pevski dvorani. Sedeži po 10, stojšča po 5 Din so v prodaji v Matici knjižarni.

u— Pododbor Uduženja rezervnih oficirjev bo imel v nedeljo 31. t. m. ob 10. v restavraciji »Zvezdi« redni občni zbor. Ker so vse difference bivšega pododbora z osrednjo upravo poravnane, vabi odbor tudi one rezervne oficirje, ki žele ponovno aktivno sodelovati. Na dnevnem redu bodo važna vprašanja.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9.15 uri zvečer

premiera vesele francoske operete

Pariška dekleta

Pariz kot mesto veselja, pesmi in

ljubezni!!

Vstopnina Din 4.50, 6.50 in 10.—

u— Prva skupna vaja ljubljanskih moških zborov za župni koncert 7. aprila bo drveni ob 20. v Glasbeni Matici. Arhivarji! Note »Spomin«. Polnoštevilno udeležbo vseh pevcev zanesljivo pričakuje uprava Hubadove župe JPS.

u— Filozofsko društvo priredi danes, 30. t. m. ob 18. v zbornišni dvorani univerze kralja Aleksandra I. svoje drugo predavanje. G. prof. Veber nadaljuje in zaključuje predavanje o temi: Svoboda in najkust. Vabljeni so člani društva in prijatelji filozofije.

u— Akademiki - instruktorji! Starši! Društvo slušateljev filozofske fakultete nas je naprosilo, da objavimo: Najnižji honorar za akademike, ki instruirajo je 15 dinarjev na uro. Tovariši, pozivamo vas, držite se vsi tega načela. Nikakor ne pustečajte pod to ceno, ker s tem izdajate sami sebe. Kdo nas bo branil, če se ne boste sami? Zato tudi pozivamo vse tovariše, ki jih starši instruirancev zlorabljaajo, da nam javijo vsak primer izkoriščanja. Starše pa, ki svojim otrokom vzdržujejo instruktorje iz akademskih vrst, pozivamo, naj bodo toliko pošteni, da pošteno in naporno delo naših tovarišev pošteno plačajo. Apelliramo nanje, da z dejanji pokažejo svoj moralni čut. Izjavljamo: če bomo zvedeli kje za kakšen primer zlorabljanja svojih tovarišev, bomo že poskrbeli, da bo prišel v primerni (to je krepki in ostr) obliki v javnost.

Na plesu elegantna, zbrana in sigurnega nastopa je dama s steznikom od I. Salaj, Aleksandrova 2-1. 2755

ZVOČNI KINO MOSTE

Soboto ob 8., v nedeljo ob 5., in 8., v ponedeljek ob 8. uri največja senzacija iz Malajskih džungel

„TIGER — SATAN“

(tiger ljudožer)

in Dr. Fancovka šala

„LJUBEZEN V SNegu“

Pri vseh predstavah oba filma

iz Maribora

a— Najpomembnejši letošnji gledališki dogodek je bila odlično uspeša premiera opere »Hoffmannovih pripovedk« v četrtek, o čemer bomo še poročali v kulturnem delu lista. Gledalci se je bilo razproskano in so mnogi morali oditi, ker niso dobili več vstopnic.

a— Vasje Pirc se je vrnil z moskovskega šahovskega turnirja v Maribor.

a— Nove pobude pri Mariborskem tednu. Sprožila se je pobuda misel, da bi se v okviru Mariborskega tedna prve organizirala tudi razstava naših industrijskih izdelkov, predvsem iz tekstilne stroke. O zadevi so razpravljali večeraj na seji vodstva.

a— Novi občni ki proračun odobren. Včeraj je prispel novi potrjeni občinski proračun za leto 1935-6. ki ga je finančno ministrstvo odobrilo z nebitvenimi izpremembami. Kakor smo poročali, se je občinska doklada znižala od 45 na 40%, zato pa se je v svrhu popolnitve zljaj manjkajočih 200.000 Din primerno zvišala trošarina na vino in pivo.

PO HRIPU

je treba rekonvalescentom poleg nadaljnje nege in velike pažnje dajati lahko prebavljivo, izredno krepilno hrano, ki zopet vrne organizmu izgubljeno moč, ga okrepi in mu poveča odpornost. To najbolje dosežemo z »OVOMALTINE«, ki jača in hrani. Dajte bolnikom za južino in malico skodelico »OVOMALTINE«, in v kratkem času se jim vrne zdravje in svežost.

Ovomaltine ni nikaka mešanica! Samo z uporabo Ovomaltine dosežete zares OVOMALTINSKI USPEH!

Ljudski zavojček Din 7.25

Mala škaticca „ 13.—

a— Društva zasebnih in avtonomnih namenečenev v Mariboru je razvilo živahno delovanje ne samo v Mariboru, temveč tudi v širši okolici. Na povabilo namenečenev v Rušah je sklicalo društvo informativen sešalek vsega ruškega namenečstva. Na sestanku so delegati mariborskega društva obrli pomen namenečevske organizacije se s posebnim ozirom na današnje hude razmere, ki alijo vsakega namenečena v to, da se mora zanimati za nadaljnji obsežen in mora spoznavati vse po zakonu pridobljene pravice katerih v lastno škodo se ne pozna ogromno število namenečenev. Nadalje se je govorilo o naših socialnih institucijah, o bolniški blaginji Trgovskega bolniškega podpornega društva in o Pokojnišnem zavodu. Iz živahne debate se je opazilo, da vlada med ruškimi namenečenci veliko zanimanje za skupen stanoveški pokret. Izvoljen je bil krajevni odbor, sestojč iz najuglednejših namenečenev, ki nam daje najboljšo garancijo za uspešen razvoj stanoveške gibanja v Rušah.

a— Mariborski filozofski snujejo svoj klub, ki bo odsek Filozofskega društva v Ljubljani, in se zbere 3. aprila ob 18. k ustanovnemu zboru v dvorani kina Apola.

a— Gradnja pohorske ceste se bo nadaljevala. Banskna uprava je mestnemu poglavarstvu dovolila znesek 50.000 Din, da se lahko nadaljuje gradnja pohorske ceste v odepkom od pohorske transverzalne ceste do Pelkovega sedla.

a— Razgledni stolp se bo popravil. Iniciativa za to je dala tukajšnja podružnica SPD, ker je razgledni stolp v takšnem stanju, da je nujno potreben popravila. Na pomoč bosta priskočila tudi Tujskoprometna zveza v Mariboru in osrednji odbor SPD v Ljubljani.

a— Maribor je čisto mesto. Da pa bo še čistejši, se bodo na primernih mestih namestili posebni koši, kamor se bodo lahko metali odpadki.

in jo uvršča med najplemenitejše pokrole človeške družbe. Jedro prve številke tvori daljša razprava dr. B. Škerljja »Evgenika« v naših narodnih pregovorih. Pisce je natanko pregledal Kocbek - Šajlovo zbirko slovenskih pregovorov in našel vse polno takih, ki se v širokem smislu nanašajo na evgeniko: dokaz, da je preprosto ljudstvo zdavnaj pred postankom modernih evgeničnih teorij in načel prihajalo na osnovi stoletnih izkušenj do nekakih evgeničnih misli. Seveda so vmes tudi nazori, ki nasprotujejo današnjim znanstvenim dognanim spoznanjem. Razprava doc. Dr. Škerlja bo zanimala vsakega čitatelja. — V vrsti krajših poročil in vesti naš urednik seznajanja z novimi pojavi na področju evgenične prakse in teorije, populacijske politike in literaturé o teh in sorodnih področjih. Resumeji v nemškem ali angleškem jeziku kažejo, da bo prva slovenska in jugoslovenska »Evgenika« iskala stikov tudi z inozemskimi strokovnimi krogi. Plemenitemu prizadevanju, ki gre za tem, da se očajajo biološke korenine našega naroda in tako ustvari boljša podlaga tudi za duhovno kulturo, želimo obilo uspeha in priporočamo »Evgeniko« pozornosti čitateljev.

Revija

ZIVLJENJE IN SVET

POSAMEZNA ŠTEVILKA 2 Din

SEGAJTE DO DOBREM ČITIV!

moremo govoriti!) i režiserja! Nič manj žalostno pa ni, da reagira del našega občinstva, da celo del kritike, na vse te neokusne burke s — pohvalo! Ubogi Smetana in njegova »Prodana nevesta«!

Mimogrede bode povedano, da so to pot hvala bozu odpadle čisto neprimerne in Smetanove glasbe nedostojne burke gospe principala. Tudi »skalpiranje« v baletko preoblečenega plesalca ne spada v dostojen okvir te opere! Toda za dostojnost bolj naša opera v zadnjem času čisto bolj malo smisla (Zdaj vam eno zaigram...!).

Kar sem doslej omenil, bodi za enkrat dovolj, da bi operna uprava lahko spoznala: prvič, da »Prodane neveste« ne sme dati režirati baletnemu mojstru, ki je najbrž v originalu (v Narodnem divadlu) nikoli ni videl, in drugič, da zahteva »Prodana nevesta« ne samo dobrih in najboljših solistov za vse vloge (tudi in zlasti za Vaška!), temveč tudi vestno insecencijo in režijo, dober zbor in orkester in da — skratka — ne sme biti mašilo tretjega reda, kakor se je pri nas že dokajkrat zgodilo. Tako pada celotni nivo »Prodane neveste« (to pot z izjemo solistov razen Vaška) od predstave do predstave kot izraz neke nezasišane in žalostne malomarnosti. Smetana in njegova nesmrtna »Prodana nevesta« zahtevata polno spoštovanje in resnost! Naj bi o tem razmišljali v naši operi!

Prof. Nahtigal o prof. M. Murku. V najnovejšem zvezku »Doma in svet« je izšel

članek univ. prof. dr. Rajka Nahtigala o univ. prof. dr. Matiji Murku, ki ga njegov ljubljanski tovariš - slavist po pravici karakterizira kot »znanstvenika velikih potez, učenjaka mednarodnega slovesa«. Ob koncu pravi prof. Nahtigal: »Čeprav sin majhnega naroda, se je povzpел v tujni med vrhunce duševnih delavcev, z umom in srem pa je vedno doma. Je tudi on lep dokaz, da ne velja med velikimi narodi priljubljena teorija, da se sin majhnega naroda sploh ne more povzdigniti do pomembnosti, pri kateri bi ga morali meriti z velikim merilom.« Članek je nastal ob priliki predavanja v nacionalni uri radia.

Nuševeča »Gospa ministrica« na Dunaju. Kakor poročajo z Dunaja, bo prihodnje dni v Rajmundovem gledališču prva nemška premiera Nuševeča »Gospa ministrica«. Naslovno vlogo je prevzela znana umetnica Gisela Werbezirk, ki bo z njo zostovala tudi v praškem nemškem gledališču.

Prva številka »Evgenike«. Kot priloga »Zdravniškemu Vestniku« je pravkar izšel nov časopis z naslovom »Evgenika« Urejuje ga priv. doc. dr. Božo Škerlj, znan tudi širši javnosti po svojem uvodu v antropologijo »Človek in po številnih razpravah, v katerih se posebno odločno zavzema za uvedbo evgeničnih načel v zakonodajo in za njih izvajanje v socialni praksi. Izburike v »Zdravniškem Vestniku« se je sicer razvila samostojna priloga ki pa jo lahko kot poseben časopis naroči tudi laik! Uvodno besedo je napisal dr

A— Odprta noč in dan se groba vrata...

Umrla se večer v Mariboru: Stanko Ivančič, sin posestnika, star 24 let; Lucija Rožarova, zasebnica, stara 69 let; Alojzija Bezjakova, zasebnica, stara 83 let; Josip Velcer, pomožni delavec, star 22 let; Iv. Bergman, posestnik, star 46 let. — Zaljubljeni iskreno sožalje!

A— Deklica je utonila v ribniku. Osemletna Stefica Ogrizkova, hčerka posestnika Jožefa Ogrizka v Leskovcu, je čevala leto in pol staro sestro Marijo. Ko se je za trenutek oddaljila do bližnjega vinograda, kjer so bili zaposleni kopači, se je zalajala začelo kako je nekaj padlo v bližnjo mlako. Ko se je Stefica vrnila, je z grozo opazila, da mlajše sestre ni več na prejšnjem mestu. Izvlekli so jo iz mlake mrtvo.

A— Čuden gost se je pojavil večer v Mariboru. Prišel je preko Avstrije. Možak je slabo lomil slovenščino. Oblastva so ga zaradi nezadostnih dokumentov vzela v varstvo.

A— Zaradi dekleta se je vnel prepri med pekovskim pomočnikom Alojzijem Roganom in Martinom Fidlerjem v Studenčah. Pri tem je Rogan segel po nožu in z njim zabolil Fidlerja v hrbet. Ki so ga s smrtno nevarnimi poškodbami prepeljali v bolnišnico, kjer so mu rešili življenje. Mali kazenski senet je večer obsojil Rogana na osem mesecev strogega zapora.

A— Gselmanova bo izpuščena. Preiskovalni sodnik je v zadevi pobeškega uboja zaslišal ubijalca Strausa, razne priče in Gselmanovo, ki bo najbrže izpuščena.

A— Ribe na trgu. Na večeršnjem ribjem trgu so se prodajali: moli po 24, postrvi po 36, sipe po 10, karpi po 10–12 Din. Tudi žabjih krakov je bilo mnogo na trgu. Venec se prodajali po 2 Din.

Iz Gornjega grada

A— Oselna vest. Naše sresko načelstvo je dobilo zljaj sreskega posrednika v osebi g. Berlovskega, ki je dolejal služboval v Kranju.

Iz Celja

A— Koncert Celjskega pevskega društva bo v nedeljo 14. aprila ob 20.30 v veliki dvorani Celjskega doma. Na sporedu sta poleg mešanji in moških zborov tudi Parnov »Povodni mož« in Vitoljeva »Pesem« za soli, mešanji zbor in orkester. Kot solista bosta nastopila gospa Pavla Lovsetova in tenorist Franc.

A— Dijaki bodo igrali. Celjski dijaki »Slogaši« bodo uprizorili v četrtek 11. aprila zvečer v Mestnem gledališču komedijo Arkadija Averčenko »Igra s smrtjo«.

A— Obiščite razstavo Kluba likovnih umetnikov »Brazde« v mali dvorani Celjskega doma. Zanimiva, bogata in pestra razstava bo odprta do 6. aprila vsak dan od 9. do 19. Dolej je bilo prodanih že nekaj del.

A— Umrla je v sredo v Bukovem Zlaku 2 pri Celju v starosti 6 let znana veleposelstnica ga. Ana Karolina Sodinova, soproga industrijca in lesnega trgovca g. Blaža Sodina. Pogreb blage pokojnice bo danes ob 9. iz hiše žalosti na teharsko pokopališče.

A— Sprememba posesti. Vilo trgovca g. Alojza Drogenika v Tavčarjevi ulici je kupil primarij g. dr. Fr. Steinfelser.

A— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 ruski zvočni večer »Heroji Arktike« Celjskinci in dve predigri.

Iz Kranja

A— Nacionalno delavstvo v Kranju priredi v nedeljo 31. t. m. ob 20. v dvorani »Nove vošče« svoj prvi delavski prosvetni večer. Na sporedu bodo pevske in glasbene točke. Kakor kaže pestri program, se obeta lep večer. Delavci, organizirani v delavski podružnici NSZ nam obeta v bodoče še podobne nastope. Dolžnost je kranjskega meščanstva, da nacionalno delavstvo podpira.

Gospodarstvo

Resolucije ljubljanske konference zbornic

Kakor je »Jutro« že poročalo, se je 24. in 25. t. m. vršila v ljubljanski Zbornici za TUM konference vseh trgovsko-industrijskih zbornic kraljevine Jugoslavije. Poleg predstavnikov zbornic je konferenci prisostvoval tudi delegat trgovskega ministrstva g. dr. Avgust Pavličič, navzočih pa je bilo tudi več gospodarstvenikov iz Zagreba in Ljubljane, zlasti interesov o vprašanih železniških tarifnih politike. Na konferenci je bila soglasno sprejeta resolucija, ki pravi med drugim naslednje:

Na prvi svoji plenarni konferenci po sestavi današnje kraljevske vlade ugotavlja prisotni predstavniki zbornic z zadovoljstvom modro in simpatično stališče kr. vlade nasproti gospodarskim zbornicam, ki je prišlo do jasnega izraza predvsem v deklaraciji kr. vlade od 3. januarja in pozneje v konkretnem sodelovanju posameznih resornih ministrov z zbornicami v zadnjih treh mesecih. Nadalje pojasnjuje resolucija resne posledice svetovne gospodarske depresije, ki je izvalila potrebo znatnih strukturnih sprememb in naših produktivnosti po potrebo izpopolnitve domačih produktivskih sredstev ter potrebo zaposlitve številnega delavstva, ki prihaja iz vrst kmetijskega prebivalstva in išče eksistenco. Zato pozdravlja gospodarski krogi z novimi nadnimi deklaracijami vlade, da bo posvetila prvenstveno pažnjo borbi s škodljivimi posledicami gospodarske krize in da bo napravila vse ukrepe za ožvilenje gospodarske aktivnosti. Zbornice nudijo kr. vladi pri tem delu svojo iskreno pomoč.

Tarifna politika

V vrsti ukrepov, ki jih je treba napraviti v pogledu ožvilenja gospodarstva, naglašajo resolucija važnost prometnih pravnih in tarifnih politike in z zadovoljstvom pozdravljajo izjavo prometnega ministra, da bo v prvi vrsti pristopil k bistveni reformi železniških blagovne tarife, kakor tudi že izvršeno znižanje potniške tarife, ki je zlasti važna za razvoj turizma. Konferenca ugotavlja, da so železniško tarifno politiko v zadnjih letih vodili izključno fiskalni momenti, kajti v dobi največjega padanja cen je bila najprej leta 1929. in pozneje bistveno povišana tarifa za prevoz manjvrednih predmetov, 16. marca preteklega leta pa linearno povišanje vse blagovne tarife, tako da so se prevozniki stroški dvigali v času, ko so cene padale. Cela vrsta predmetov je danes prekomerno obremenjena in je zato vsestranska revizija blagovne tarife zelo nujna. S prilagoditvijo tarife sedanjim cenam proizvodov lahko znatno podpremo ožvilenje splošne gospodarske delavnosti. Konferenca je z ekonomskega, socialnega in pravnega stališča v zvezi z izjavami prometnega ministra razpravljala tudi o ideji posebne združne železniške tarife.

Davčna vprašanja

Konferenca s posebnim zadovoljstvom ugotavlja, da je kr. vlada spoznala, da je fiskalna obremenitev narodnega gospodarstva dosegla svoj maksimum in da je treba čim prej pristopiti k razbremenitvi. V želji, da zbornice kr. vladi pri svojem delu za fiskalno razbremenitev nudijo svojo pomoč, so zbornice glede davčnih in finančnih vprašanj sprejele naslednje sklepe:

Neobhodno je potrebno, da se 7. davčne novele od 18. februarja preteklega leta takoj ukine, ker se bo v kratkem pričelo z odmero pridobnine za leto 1935. in se ne sme dovoliti, da bi se vse neprijetnosti od mere pridobnine iz leta 1934 tudi letos ponovile. Ta sprememba se lahko izvrši s pooblastilom v § 63. finančnega zakona.

Razbremenitev avtobusnega prometa je prav tako potrebna, zlasti glede na težko stanje avtobusnih podjetij, ki ne prenesejo sedanjih fiskalnih bremen. Predvsem je treba avtobusni promet osvoboditi takse iz tarife številke 101 takse tarife.

Glede plačevanja kvartala pridobnine za leto 1935. postopajo davčne uprave v primerih, kjer se niso rešene pritožbe na odmero pridobnine za lansko leto, različno. Nekatere zahtevajo plačilo kvartala za 1935. na osnovi odmere za leto 1934., proti kateri obstoja neresena pritožba. Čim prej je treba odrediti, da se kot baza vzame poslednja definitivna odmera. V primerih, kjer so bili davčni odbori eliminirani od odmere pridobnine za leto 1934. in so odmero izvršile davčne uprave, rešujejo pri-

tožbe finančne direkcije, ki pa po lanskim davčni noveli ne morejo osnovno znižati izpod minima. Zaradi tega ne morejo davčni zavezanci s področja, kjer so pridobnine odmerile davčne oblasti, v nobenem, tudi v najbolj upravičenem primeru, dobiti davčno osnovo izpod minima. To krivico je treba popraviti.

Odlog plačila viška pridobnine za leto 1934. nasproti letu 1933. potoče konec tekočega meseca. Vendar reklamacijski odbor iz svojega dela še niso dovršili. Zato je treba za vse te primere odložiti plačilo viška do onega dne, ko bo odmera definitivna.

Vpogled v knjige in račune zavezancev družbenega davka so dolžni dopustiti po zakonu vsi davčni zavezanci družbenega davka na zahtevo davčnih oblastev. Ta vpogled pa naj se omeji samo na ona vprašanja, ki vplivajo na pravični odmeri davka. Davčna oblastva pa ne vrše samo takega vpogleda zaradi ugotavljanja onega, kar jim je potrebno, temveč vrše vedno najizčrnejši pregled vseh knjig, računov in dokumentov ter vsega poslovanja družbe. V odlokih, na podlagi katerih se pregled vrši, ni nikoli naznačeno, glede katerih vprašanj naj se izvrši vpogled, temveč se enostavno odreja vpogled vseh knjig, računov in dokumentov družbe. Ta postopek je v nasprotju z zakonsko odredbo, ki vpogled izrecno omejuje, vrh tega pa povzroča družbi velike težave v poslovanju. Zaradi tega je treba davčnim oblastvom pojasniti, da pri odmeri rednega družbenega davka v nobenem primeru ne smejo vršiti pregled knjig, temveč samo vpogled, kolikor je to zaradi odmere davka potrebno, kajti davčna oblastva imajo pravico pregleda knjig in računov samo v primeru, kadar gre za kazensko preiskavo zaradi prikrivanja dobička.

Neizterjive terjatve se po točki 6. člena 63. zakona in pravilnika pri ugotavljanju davčne osnove družbenega davka odbijajo kot izguba, če so te dubioze vnesene pod posebno postavko in je neizterljivost konkretno razložena. Lani pa se je državni svet postavil na stališče, da je vrh tega potreben tudi dokaz o nemožnosti izterjave. Da ne bi bile družbe zaradi gornjega tolačenja nepravilno obdavčene tudi za one vsote, ki so dejansko izgubljene, je potrebno zakonodajalno tolačenje, da ni potrebno predlagati tudi dokazov o neizterljivosti sumljivih terjatev in da se davčnim oblastvom izda taka naredba.

Ker je država dekretirala znižanje obrestne mere za privatne pravne terjatve, je potrebno in upravičeno, da se znižajo tudi obresti za dolžne davke, takse in ekskutivne stroške. Dočim imajo obvezanci pridobnine pravico prisostvovati razpravam v davčnem in reklamacijskem odboru, se o davku zavezancev družbenega davka sklepa brez navzočnosti njihovih predstavnikov, čeprav bi bilo za pravilno tolačenje knjižnih podatkov pogosto potrebno pojasnila prizadeti. Zato naj se v davčni zakon vnese določba, po kateri naj se obvezanci družbenega davka pozivajo k razpravi zaradi dajanja potrebnih pojasnil.

Glede davka na rente določa člen 5. davčne novele od 28. marca 1929. da dohodki od terjatev davčnih zavezancev samo tedaj ni so podvrženi rentnemu davku, ako se pridobnina odmeri na podlagi knjig in računov in so ti dohodki od terjatev dejansko vneseni v knjige. Ker pa skoro vsi zavezanci pridobnine plačujejo ta davek na osnovi ocene davčnega odbora, zato se njihov obrestni dohodek, ki izvira iz trgovskega posla, obremenjuje še z rentnim davkom, s čimer se ta dohodek dvojno obdavčuje. V interesu pravičnosti je zato potrebno, da se vzpostavi prvotno besedilo čl. 61. zakona o neposrednih davkih, ki določa, da taki dohodki od terjatev niso podvrženi rentnemu davku, ako obvezanec pridob-

nine dokaže, da tvorijo del dohodka, pridobnina pridobnini. Po istih načelih je treba spremeniti drugi odstavek čl. 68. zakona, tako da se pri dolgovnih odnosih upošteva samo oni obrestni dohodek, ki ga je davčni zavezanec dejansko prejel.

Samoupravne finance

Konferenca zbornic je po izrečenih izjavih referatov o samoupravnih računih in davstvih ugotovila, da kažejo samoupravni proračuni po svoji višini in po notranji sestavi veliko raznovrstnost, ki je mnogo večja, nego so različne finančne osnove samouprav v posameznih delih države. Posamezni samouprave določajo izdatke docela samovoljno, ustvarjajo dolgeve in kažejo aktivnost daleč preko onega, kar bi bilo pri meri glede na splošno gospodarsko stanje. Upravni stroški v ožjem smislu predstavljajo razmeroma majhen del proračuna, ostane pa še trošil brez pravega sistema in kontrole dejanskega efekta in potrebe. Za kritje teh izdatkov nalagajo samouprave vedno nove davjate in bremena, ki po večini hudo ovirajo aktivnost gospodarskih elovjev, otežkočajo ali celo onemogočajo izvoz, podražujejo produkcijo, povzročijo cene življenjskih potrebščin in obremenjujejo obratovanje. Tarife so sestavljene po večini enostransko, polne so neugodnosti in vsebujejo tudi absurde odredbe. Eden in isti predmet se obdavčuje iz različnih naslovov z dvajsetkratno ali večkratno davčnitvijo ali trošarino. Tako se ustvarja škodljiva hipertrofija obremenjevanja, ki v današnji situaciji ne pozna pravih meja. Znana bremena zahteva tudi občulnost, da se sklenjena posojila zaradi slabe finančne podlage amortizirajo kratkoročno. V zadnjem času se opaža, da je znaten del samouprav zaradi prekomernih posojil zabredel v finančne težave. Četudi konferenca uvažuje, da posebne socialne in gospodarske razmere ponekod nalagajo samoupravnim telesom dolžnost, da izjemnimi ukrepi skušajo pobiti brezposelnost z jav-

nimi deli, vendar smatra, da je treba samoupravne finance končno sistemizirati in jim ustvariti okvir ter določiti potreben postopek, da se v bodoče onemogočijo anomalije, ki se danes redno pojavljajo glede takšnih in trošarinskih davstev in da se omeji pretiravanje v fiskalnih davstvih na škodo gospodarskega razvoja trgovine, industrije in obrti. Samouprave morajo uvideti potrebo, da večji dohodki izvirajo iz povečane delavnosti in večje blagovne izmenjave in da je v ta namen treba ustvariti pogoje, ne pa da iščejo večje dohodke iz obremenitev, ki ovirajo gospodarsko delavnost.

Zato smatra konferenca: 1. da je treba obstoječe trošarinske in takse pristojbenike podvreči sistematični reviziji, da se struktura teh tarif čim bolj izenači in sistemizira in da se onemogočijo hipertrone obremenitve; izločiti je treba vse samoupravne davjate, ki ovirajo industrijsko produkcijo bodisi z obremenitvijo strovin ali pa pozonskih sredstev; 2. da se prouči finančno stanje zadolženih in prezadolženih občin in se izdela načrt za njihovo sanacijo; 3. da se o priliki odobravljanja proračunov zahteva racionalna stališja in črtanje izdatkov, ki ne ustrezajo današnjim težkim gospodarskim razmeram; 4. da se odstrani nepotreben birokratizem v samoupravnih podjetjih in izvede organizacija na baz racionalizacije in komercializacije; 5. da se organizira naistotna kontrola odmer in plačila samoupravnih davstev; 6. da se pri obravnavanju proračunov, pravilnikov in uredb za samoupravne davjate, ki so v zvezi z gospodarsko delavnostjo, vedno zaslži mišljenje pristojnih gospodarskih zbornic; 7. da se investicijska dela odobravajo samoupravam samo na osnovi finančnega načrta z dolgoročno amortizacijsko službo in 8. da se z novimi zakoni ne smejo prenašati na samouprave nove dolžnosti in novi izdatki, razen če se v ta namen vnaprej zasluži potrebna določila iz splošnega državnega proračuna.

Računski zaključek OUZD v Ljubljani

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani objavlja svoj računski zaključek za leto 1934. s predhodnim presežkom 1.0 milijona Din nasproti 3.5 milijona Din v letu 1933. Ta računski zaključek se nanaša zgolj na bolniško zavarovanje (brez nezgodnega). Glede na določbe statuta se bodo ti poslovi rezultati deloma spremenili, ko bo Osrednji urad za zavarovanje delavcev določil višino povračila, ki ga prispeva nezgodno zavarovanje k upravnim stroškom bolniškega zavarovanja in ko bo Osrednji urad določil ustreznih del za pokritje morebitnih primanjkljajev pri ostalih okrožnih uradih, ki odpade na OUZD v Ljubljani.

Poslovni uspehi OUZD v Ljubljani so nasproti onim v letu 1933. neugodnejši, kar je posledica slabih gospodarskih razmer v zvezi s poslabšanjem življenjskega standarda in zdravstvenega stanja zavarovancev. Povprečno število zavarovancev je sicer naraslo od 75.564 v letu 1933. na 79.10 v lanskem letu, kar pa je več ali manj pripisati prisilni zaposlitvi. To povečanje povprečnega števila zavarovanih članov je imelo za posledico, da se je povečal dohodek bolniškega zavarovanja za 1.74 milijona Din nasproti prejšnjemu letu, seveda pa je na drugi strani bolniško zavarovanje izgubilo 0.61 milijona Din zaradi padca zavarovane mezd, ki je znašala lani povprečno 22.63 Din (predlanski 2.23 Din), tako da je imelo bolniško zavarovanje od naraslega števila zavarovancev le povečanje dohodka za 1.13 milijona Din. Navzile večjim dohodkom pa je poslovni uspeh manjši, ker so neugodnejše zdravstvene razmere povzročile povečanje izdatkov. Znižanje življenjskega standarda znižuje odpornost proti obolenju. Povprečni stalež bolnikov se je v primeru s prejšnjim letom dvignil od 2.39 na 2.71 odstotka. To povečanje staleža bolnikov je zahtevalo 1.7 milijona Din več izdatkov samo iz naslova hranarine in za 0.3 milijona Din pri ostalih izdatkih. Tudi podaljšana podporina doba od 26 na 52 tednov je nekoliko zvi-

sala stalež bolnikov. Lanski prebitek se mora smatrati kot minimalen glede na varnost finančnega ravnovesja, zlasti če se upošteva, da bo treba od predpisanih zavarovalnih prispevkov še marsikaj odpisati.

Prispevki za bolniško zavarovanje so lani po odbitku povračil znašali 39.0 milijona Din nasproti 37.9 milijona Din v prejšnjem letu. Ostali dohodki pa so znašali približno 1.1 milijon Din. Za hranarino je lani okrožni urad izdal 10.9 milijona Din (v prejšnjem letu 9.2) t. j. 27.0% vseh izdatkov, (23.5%), za porodniške davjate 2.2 milijona Din (2.1), za pogrebne 0.3 milijona Din (0.3); stroški za zdravniške so znašali 4.4 milijona Din (4.1), stroški za zdravilne pripomočke 3.6 milijona (3.0), oskrbni stroški v bolnišnicah 5.0 milijona (5.0) stroški v kopalskih in zdraviliščih 3.0 milijona Din (2.5) itd. Upravni stroški so znašali 6.59 milijona Din (6.35) t. j. 16.37% (16.26%). Skupaj so znašale davjate za bolniško zavarovanje 31.4 milijona Din nasproti 28.0 milijona Din v prejšnjem letu in so te davjate predstavljale 77.9% vseh izdatkov, nasproti 71.8% v prejšnjem letu.

Po bilanci znašajo aktivna 29.6 milijona Din. Najvažnejšo postavko aktiv predstavljajo neporavnani prispevki, ki so znašali ob koncu lanskega leta 16.9 milijona Din nasproti 15.8 milijona Din v prejšnji bilanci. Zaostanki so torej dosegli 4 mesečni predpis prispevkov, dočim so v letu 1933 predstavljali le 2 in pol mesečni predpis. Zaostanki so vsakega dosegli najvišjo dopustno mero in odtegujejo okrožnemu uradu skoro vsa obratna sredstva ter ogražajo likvidnost urada, tako da je izplačevanje rednih podpor in davstev v nevarnosti. Zaradi teh zaostankov mora okrožni urad plačevati ostale obveznosti z velikimi zamudami. Te razmere silijo urad, da izterjuje prispevke bolj rigorozno, kakor v prejšnjih letih.

Borze

29. marca

Na ljubljanski borzi so oficialni tečaji deviz ostali v glavnem neizpremenjeni, le deviza Bruselj je nadalje znatno padla (na večini zunanjih borz pa je začasno ustavljena notacija). V privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi nespremenjeno 8.70 do 8.80, španske pezete 5.40 do 5.50 in grški boni 29 do 30. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.7750, v angleških funtih po 231, dočim so se grški boni nudili po 29.50 in španske pezete po 5.40.

Na zagrebškem efektm tržišču se je trgovala vojna škoda za kaso po 372 do 373 in za junij prav tako po 372 do 373. Nadalje je bil promet v 7 odst. investicijskem posojilu po 78.25, 4 odst. agrarnih obveznicah po 45.50, v 7 odst. Blairovem posojilu po 66.50 in 67, v 8 odst. Blairovem posojilu po 79.50 in 81 ter v 6 odst. begulskih obveznicah po 66. Končno je bil še promet v delnicah PAB po 258 in 260 Devize.

Ljubljana (Z vsteto premijo 28.5 odstot.) Amsterdam 2968.58 — 2983.17, Berlin 1756.08 — 1769.95, Bruselj 916.29 — 921.35, Curih 1421.01 — 1428.08, London 210.79 — 212.84, New York 4358.98 — 4395.30, Pariz 259.60 — 291.03, Praga 183.52 — 184.42, Trst 363.14 — 366.22, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.70 — 8.80.

Curih, Beograd 7.02, Pariz 20.37875, London 14.93, New York 309.3750, Milan 25.65, Madrid 42.1250, Amsterdam 208.65, Berlin 124.05, Dunaj 56.80, Stockholm 76.60, Oslo 74.60, Kopenhavn 66.80, Praga 12.9075.

Effekti

Zagreb Državne vrednote Vojna škoda 373 — 374, za april — maj 373 — 375, za junij 373 — 375, 7% investicijsko 77.50 do 79, 4% agrarne 45.50 — 46.50, 7% Blair 66.87 — 67.25, 8% Blair 79.50 — 81, 7% Drž. hipotekarna banka 70 den., 6% begul-

ške 65 — 66; delnice: Priv. agrarna banka 258 — 265 Trbovlje 110 den.

Beograd, Vojna škoda 371.50 — 373 (373, 372), za april 371.50 — 373.50 (372), za maj 372 — 373.50 (373), 7% investicijsko 77 do 78, 4% agrarne 47 — 48, 6% begulške 65.50 — 66 (65.25), 8% Blair 79 den., 7% Blair 66.50 — 67.50, 7% Drž. hipotekarna banka 72 bl., Narodna banka 5210 — 5300 (5250), Priv. agrarna banka 256.50 — 257.50 (257).

Dunaj, Dunav-Sava-Jadran 12.65, Državne železnice 20.50, Trboveljska 12.75.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 29. marca. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 94.75, za julij 92.50; koruza: za maj 78.8750, za julij 73.75, za september 69.75.

+ Winnipeg, 29. marca. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 84.8750, za september 84.3750.

+ Novosadska blagovna borza (29. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet slab. Pšenica: baška potiska 126 — 128, slavonska 127 — 129, sremska in baška 120 — 122; banatska 119 — 122 — Oves: baški, sremski in slavonski 86 — 88 — Ječmen: baški in sremski 65 — 66, baška 62 — 63, sremska 65 — 66; banatska 62 — 63. — Moka: baška in banatska 104 — 106, 107.50 — 210; s2: 107.50 — 190; s5: 147.50 do 170, s6: 130 — 142.50; s7: 105 do 110; s8: 75 — 78. — Fižol: baški in sremski beli, brez vreč, 2% 130 — 135. — Otrubi: baški in sremski v jutastih vrečah 78 — 80; banatski v jutastih vrečah 76 — 78.

BOMBAZ.

+ Liverpool, 28. marca. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za marc 6.21 (6.22), za julij 6.10 (6.13).

+ New York, 28. marca. Tendence komaj stalna. Zaključni tečaji: za maj 10.96 (11.07), za julij 11.61 (11.13).

Tehnično

znanje

iz znanstvena raziskovanja so brez prestanka na delu.

Z velepomembnim izumom nitke, ki je zvita v dvojni

vijačnici, je svetlobna množina pri modernih TUNGSRAM D

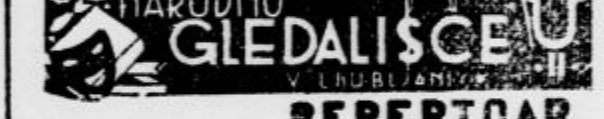
žarnicah občutno povečana. Svetlobna množina je na žar-

nicah podana v dekalumenih, a poraba toka v wattih.

ZARNICE

TUNGSRAM D

nitka v dvojni vijačnici - svetlobna množina v dekalumenih

DRAMA.

Začetek ob 20

Sobota, 30.: Beneški trgovec. Premiera. B. Nedelja, 31.: Matiček se ženi. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

Ponedeljek, 1. aprila: Zaprtlo.

OPERA.

Začetek ob 20.

Sobota, 30.: Francesca da Rimini. Četrtek. Nedelja, 31. ob 15.: Dorica pleše. Izven. Znatno znižane cene od 24 Din navzdol.

Ob 20.: Sv. Anton, vseh zaljubljenih patron. Znatno znižane cene od 20 Din navzdol.

Ponedeljek, 1. aprila: Zaprtlo.

Shakespearejeva komedija »Beneški trgovec«. Igra, ki je stalno na repertoarju vseh največjih gledališč, je plod genialnega Shakespearejevega duha, čigar pesniška domišljija se dvigne iz območja vsakdanjega življenja in realnosti v svet poezije in pravilnosti ter se izživlja v ubranih verzih in prozi. Delo diha ves čar renesančnih Benetk in Belmonta.

Abonante reda Četrtek opozarjamo, da imajo za svojo abonma drevi Zandonajevu opero »Francesca da Rimini« z go. Gungjenčev in gg. Gostičem, Primožičem in Franciom v glavnih partijah. Opera nadaljuje muzikalno linijo veristične šole. Režiser Primožič, dirigent ravnatelj Polič.

Bratka Krefta resela slovenska legenda »Malomeščan« pride po premieri Oskar Wildejeve komedije »Bunbury« na vrsto. Ozadje Kreftove igre, katere dejanje se vrši v prvih mesecih svetovne vojne, leta 1914., je jugoslovensko-nacionalno-revolucionarno gibanje takratne naše mladine, ki se je borila proti Avstriji, a pri tem nalezela mnogokrat na težkoče in ovire tudi pri domačih ljudeh, ki jih je vzejala in suženja preteklost tolikanj preustrojila, da niso mogli verjeti mladini, ki je že takrat delala za osvobodjenje izpod avstrijsko-habsburške jarma (kakor n. pr. Preporodovci) in so se zato vsaših postavili proti njej in pomagali ščititi avstrijske interese. To budno razmerje obravnava Kreftovo delo na komedijski način, ki prikazuje življenje našega malomeščanstva v letu 1914.

Premijera Oskar Wildejeve komedije »Bunbury« bo v torek 2. aprila. V delu, ki ga režira prof. Šest, sodelujejo dame: Marija Vera kot lady Bracknellova, dama iz najvišje londonske družbe, ki blesti s posevsem originalnimi nazori o sv

Vrt v stanovanju

Sajenje in gojitev cvetja v lončkih

Sedaj je čas, da poskrbimo za cvetlice, ki nam bodo pozneje na oknih s svojo krasoto zaljale dom. Človek se čuti nekakšnega veleposestnika in

vrtnarja v velikem slogu, če sam opravlja v to svrhu potrebno, ne preveč težko in zamotano delo.

Cvetlična semena polagamo v glinaste lončke ali zabojčke v zemljo, ki je pomešana s peskom. Ko semena vzklijejo in so se razvili prvi lističi, je treba mlade rastlinice presaditi

s skrbjo v nove lončke in ko so se v teh spet nekaj razvile, dobi vsaka rastlina svoj

posebni lonec s krepkejšo zemljo. Iz semena se dajo zelo dobro vzgojiti balzamine, šebenik, sončnice, kreša itd.

Rastline, ki so prezimile v hladnih prostorih ali v kleti, dobe često

dolge, blede poganjke.

Takšne rastline moramo dobro obrezati, potem se razvijejo krepko. To velja za fuksije, pelargonije itd. Odrezane veje nam lahko pogosto rabijo kot sadike. V ta namen je treba vejo odrezati tik pod kakšnim listom. Ta list in še dva nadaljnja lista nad njim odstranimo, vejo pa vtaknemo v to lahko zemljo, ki je pomešana s peskom.

dokler se ne zakorenini, potem jo presadimo v drug lonec s prapravo zemljo. Neke rastline, kakor amarilis in lilije, se razmnožijo najbolje z delitvijo, t. j. prerezati moramo njih koreninsko kepo v več delov, vsak del pa mora imeti nekaj sveže korenine s stebli ali poganjki.

Posebno dobre uspehe utegne imeti lajik z begonijami. Razmnožimo jih, kakor gori opisano

s sadikami.

Na deželi si lahko zemljo za rastline pripravimo sami, v mestu moramo povprašati za navodila kakšnega vrtnarja.

Letni časi v človeškem življenju

Viški in padci duševne in telesne zmogljivosti — Sedemletni življenjski cikelus

Heidelberški vseučiliški profesor dr. Hellpach je predaval te dni o vplivu letnih časov na človeka.

Začel je s tako zvano »spomladansko krizo«, ki na neki čudni način ne vpliva samo na kriminaliteto, temveč tudi na zdravje in pred vsem na

duševno tvorno silo. Iz krivulj, ki so z njimi pedagogi beležili zmogljivost svojih učencev v raznih letnih dobah, se da razbrati zanimiv pojav, da se v poletnem, jesenskem in zimskem času viški in padci duševne in telesne

zmogljivosti krijejo, spomladi pa ne, kajti duševna zmogljivi-

vost se v nekem oziru zmanjša, telesna pa poveča. V pomladnem času je organizem v nekem naravnost omamljenem stanju in bi se neprestano gibal brez vsakega smotra. Ta omamljenost se kaže zlasti v izraziti

samomorilni tendenci.

Nato je predavatelj poudarjal podobnosti, ki se izražajo v človeškem življenju pod vplivom letnih časov in v celoti tega življenja. Zanimiv je tako zvani

sedemletni cikelus življenja, o katerem je govoril že Solon in ki pravi, da se v človeškem življenju vsakih sedem let ponavlja neki višek tvornosti.

Neprijetno srečanje

O generalu Plastirasu, ki je bil zapleten v zadnji upor na Grškem, a ni imel več časa, da bi v njem igral kakšno vlogo, pripoveduje naslednjo zgodbo.

Te dni je stopil v Cannesu v majhno kavarno in naročil neko pijačo. Rad bi sedel, a vse mize so bile zasedene. Le v nekem kotu je bil pri majhni mizi en stol prost, drugega je bil zasedel neki gost, ki je mirno pil svojo čašo vina. Tja se je napotil Plastiras, Hipoma pa je obstal, kakor da je vanj tresčilo. Neznani gost ga je trdno pogledal v oči, ne da bi spregovoril besedo. Minuta je prešla. Potem je ubežni general udaril s petami skupaj, vojaško pozdravil, se obrnil in izginil. Gost, h kateremu ni sedel, je bil princ Nikolaj Grški, ki ga je Plastiras 1. 1922. kot diktator Grčije — obsodil na smrt...

NEKAJ ZA VSE

Koliko beljakovine potrebujemo na dan, še ni točno ugotovljeno. Voit pravi 118 g. Chittenden 50 do 60 g. Hindhede celo samo 16 do 35 g.

Švedski zdravniki pravijo, da so šolski otroci, ki premalo spijo, za 25 odst. bolj bolni nego drugi.

Rumena luč v delavnicah ima po novjših raziskovanjih dražilen vpliv ter povečuje delovno sposobnost.

Človeški jezik sestoji iz 11 mišic.

Ricinovo olje je bilo že starim Egipčanom zelo cenjeno zdravilo in obenem — delikatesa.

Proti padavici pomagajo baje piki čebel, ki nabirajo med iz cvetov plemenitega kostonja. Za silo učinkuje baje tudi med iz teh cvetov vsak dan k zajtrku.

Biseri ponesrečene guvernerke

Nepričakovan epilog katastrofe ob Kongu — Nakit, ki prinaša nesrečo

Letalska katastrofa, ki se je zgodila ob reki Kongu in ki je veljala življenje guvernerja Renarda, njegovo ženo in pet spremljevalcev, bo imela še nepričakovan epilog. Angleška zavarovalna družba Lloydsov je namreč od odvetniškega biroja, ki mu je skrbeti za zapuščino ponesrečene guvernerke, prejela poziv, naj plača preko 6 milijonov frankov zavarovalnice

za biserni ogrlic, ki jih je guvernerka na svojem zadnjem potovanju imela baje s seboj. Guvernerka Renardova je bila vdova po ameriškem kralju mila Winburnu in zelo bogata. Samo obe biserni ogrlici izmed draguljev, ki jih je imela, so cenili na preko 6 milijonov frankov in za to ceno ju je tudi zavarovala. Ni pa še prav gotovo, da bo zavarovalnica to vsoto izplačala, kajti pravega

ubitih šest oseb. Med njimi sta bili vikomtesa Ednam in neka Loefflerjeva. Dami sta imeli zagotovo za 100.000 funtov draguljev pri sebi, ki so bili tudi zavarovani. A ko so po katastrofi vse skrbno pregledali, so našli komaj nekoliko biserov. Še danes ni pojasnjeno, kam je izginil

klobuk ge. Loefflerjeve.

V njem je bila skrita nad vse dragocena biserna ogrlica. Menijo, da je morda veter odnesel lahki poletni klobuk z vse njegovo drago vsebino daleč stran. Zavarovalnice so morale takrat plačati polno odškodnino za izgubljene dragulje.

Požar v nunskem samostanu

V kapeli ženskega samostana Sv. Vincencija v Londonu je izbruhnil te dni požar, ki se je razširil z neverjetno hitrico po vsej strehi. V kapeli je bilo baš 200 sirot, ki so jih nune takoj rešile, med požarom pa so odnašale na varno cerkveno posodje, slike in plastike v stalni nevarnosti, da se jim zruši goreča streha na glavo. Kapela je vsa razdejana gasilcem pa je uspelo, da so obvarovali ostala samostanska poslopja. Zgoraj je tudi krasni oltar kapele, ki so ga prej nekoč razstavili celo v Parizu.

S puščico ustreljena lepota kraljica

V znamenitem kopališču Palm Beach na Floridi se je nekoliko deklet zabavalo s streljanjem z lokom. Ena izmed puščic je zadela po nesreči mlado Evelyno Horneyevo, ki so jo šele pred kratkim izvolili za letošnjo lepoto kraljico Floride. Dekle je umrlo v nekoliko minutah, še preden so prihili zdravniki.

Prvo vatikansko letalo

V Vatikansko mesto so pripeljali na tovrnem avtu letalo »Sv. Peter«, ki ga je nemška Verska družba darovala za katoliški misijon v Afriki. Ta družba je v isti namen darovala že 6 letal, 100 avtomobilov in 100 motornih čolnov. Letalo je zgrajeno tudi za prevoz bolnikov. To je prvo letalo, ki je prispelo v Vatikansko mesto, kjer so ga za en dan razstavili, na kar so ga ekspedirali v Afriko.

Hrast kralja Aleksandra v Parizu

Na Champsu de Mars v Parizu so te dni zasadili spominski hrast blagopokojnega kralja Aleksandra I. Na sliki drži lopato v roki poslanik Spalajković

Ultrakratki valovi

za razdalje do 200 km — Velik pomen novega odkritja za televizijo

Observatorij bostonskega vseučilišča je te dni sporočil, da mu je uspelo vzdrževati dalj časa brezžične zveze s 5-metrskimi valovi

na daljavo skoraj 200 km.

Vesti te vrste niso baš redke, doslej pa se je še vedno izkazalo, da ultrakratki va-

lovi niso uporabljivi za večje razdalje nego 30 do 50 km. Tokrat je videti, da bo vest ustrezala resnici, tem bolj ker daje nekaj pojasnila za doslej še

neraziskane skrivnosti

ultrakratkih valov. Pravi namreč, da z daljšimi ultrakratkimi valovi niso mogli doseči istih uspehov. Že večkrat pa so razni strokovnjaki trdili, da imajo ultrakratki valovi določene dolžine nemara prav tako posebne lastnosti kakor neki daljši valovi. Ugotovili so n. pr., da se 40 metrski valovi

manj absorbirajo nego 200metrski in sežejo torej dalje. Če se med ultrakratkimi valovi isti pojavijo ki bi dovoljevali zvezo na 200 in tudi več kilometrov, tedaj bi bila takšna ugotovitev že z ozirom na pomen teh valov za televizijo velikega pomena.

Speča riba

Neka raziskovalka Britskega muzeja se je vrnila iz Afrike z bogato zbirko kač, žab, ptic in drugih živali. Vse te živali so mrtve razen neke ribe, ki jo je prinesla s seboj v mokri zemlji. Ta riba spi in bo do v Londonu poskusili, da jo obude. Raziskovalka ne ve, kakšna riba bi bila to, pravi pa, da ima navado zakopati se v dobi suše v blato in prespati ves čas, dokler ne začuti novega vodovja.

Pogrešani misijonarji se vračajo

Dva angleška misijonarja, mož in žena, o katerih so pred časom poročali, da so ju ubili banditi na Kitajskem, sta se te dni vrnila v misijonski tabor iz notranjosti Kitajske. Za misijonarja in njegovo ženo so že imeli več črnih maš in tudi rodilni pogrešani misijonarjev so bili prepričani, da sta njuna hči in sin mrtva.

Najbolj zdrav ameriški mladenič

V Ameriki so na nekem zdravstvenem tekmovanju priznali naslov in prvo nagrado »najbolj zdravega ameriškega mladeniča« 18letnemu Lelandu Monasmithu. Neka tovarna cigaret mu je ponudila takoj znatno vsoto, da bi smela njegovo sliko uporabiti v reklamo svojim izdelkom. Mladenec pa je to ponudbo odbil, čeprav ni samo zdrav, temveč tudi reven.

A NEKDOTA

L. 1927. se je Maurice Chevalier poročil z dražestno Yvonne Valléejevo, l. 1932. so ta zakon v Parizu ločili. Sodnik je vprašal filmskega zvezdnika: »Zakaj se hočete ločiti?« Chevalier je odgovoril z mirnim nasmeškom: »Sit sem samotnosti...«

VSAK DAN ENA

»Kruhek z maslom in mezgo — draga moja, ti zahteva preveč!«
»Kako preveč — saj sva vendar dve in ti s tem prihraniva kos kruha!«

Barthoujeva knjižnica na dražbi

Redke knjige, tiski in rokopisi

Pogled na dražbo Barthoujevih knjižnih redkosti v pariški galeriji Carpentier

Te dni so v Parizu na javni dražbi prodajali knjižnico umorjenega francoskega državnika Louisa Barthouja, nedvomno največjo in najdragocenejšo zbirko te vrste v francoski lasti. Dražba se je izvršila v treh kratih. Naprodaj je bilo

432 tiskov in rokopisov, med njimi dragocene prve izdaje Montaigna, La Fontaina in Villona. Posebno pozornost je vzbujala zbirka Napoleonomvih pisem in avtogramov, največjega zanimanja pa je bila deležna knjiga, ki je obsegala osnutek versajskih mirovnih pogojev v francoskem in angleškem jeziku, avtograme maršalov Focha, Petaina in Joffra ter Lloyda Georgea, Petainov zadnji komunikacije, ki ga je podpisal sam in Joffrovo lastnoročno dnevno povelje

v bitki ob Marni. Priloženo je bilo tudi pismo, ki ga je bil Lloyd George pisal Barthouju l. 1922 in v katerem je izrazil nado, da se ne bo prijateljstvo med Francijo in Anglijo nikoli porušilo.

Dražba se je izvršila v sloviti galeriji Carpentier. Za originalno izdajo Baudelairejevih »Fleurs du mal« z lastnoročnim pesnikovim posvetilom so iztržili 7800 frankov, za originalno izdajo Flaubertovega romana »Madame Bovary« s posvetilom bratov Goncourtov pa

46.500 frankov.

Osnutek versajske mirovne pogodbe z obrobniimi opazkami Wilsona, Clemenceauja, Focha in drugih podpisnikov pogodbe je šel za 41.500 frankov. Za vse prodane knjige in rokopise so iztržili skupno vsoto 3.727.750 fr.

Pretirana snaga — vzrok bolezni

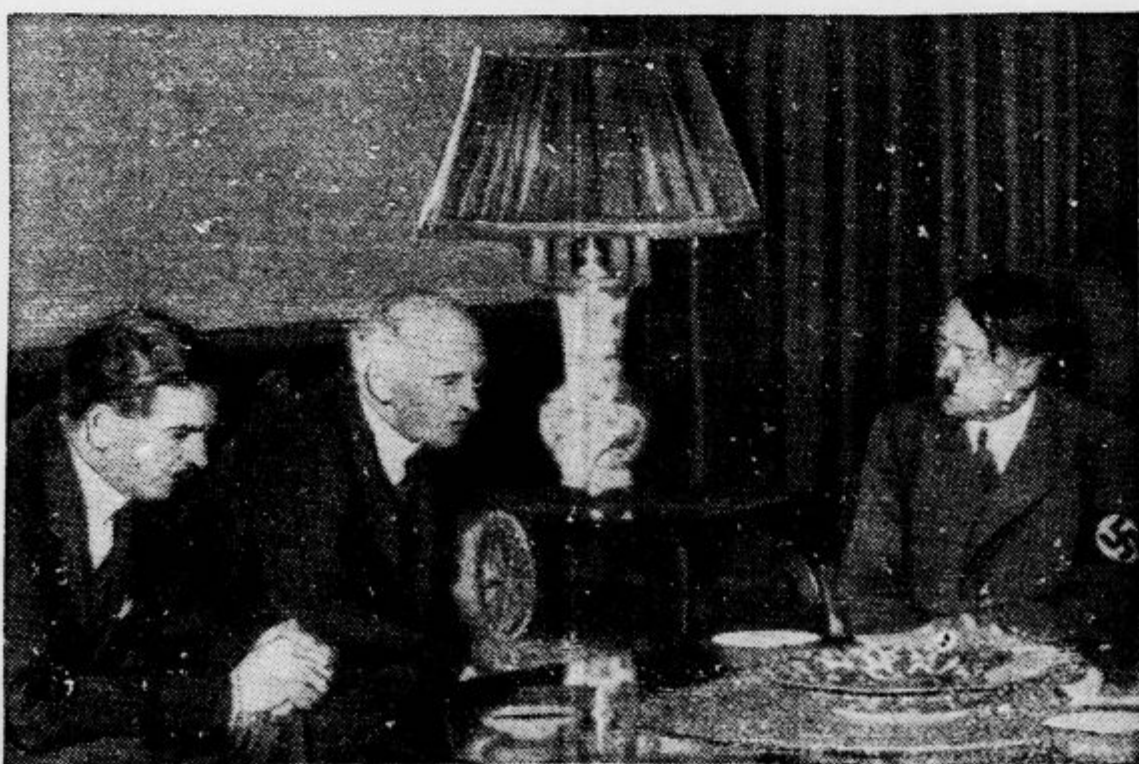
Izpiranje nosa in čiščenje ušes

Znani zdravnik za bolezni v ušesih, nosu in grlu prof. dr. Heinrich Neumann je imel te dni predavanje, v katerem se je bavil pred vsem v vprašanju prehladnih bolezni. Mimo tega pa je povedal še mnogo zanimivih stvari, med katerimi je zbudila posebno pozornost pač trditve, da utegne tudi snaga škodovati, namreč če je pretirana. Spособna je uničiti naravne varnostne priprave, ki jih ima telo zoper bolezni.

Posebno izpiranje nosa je škodljivo. Večina ljudi si nos in ušesa čisti na povsem

napačen način. Glede ušes bi bilo zlasti omeniti, kako nevarno postane lahko snazanje zunanjega slušnega organa z ušesnimi žličkami, vsakovrstnimi majhnimi instrumenti in celo z vato ali drugim blagom, kakor delajo neizolane pestunje z otroki. Na ta način nastanejo v zunanjem ušesu komaj z mikroskopom vidne praske, ki jih zasedejo bakterije in ustvarijo tako vhod za razne infekcije. Snažanje ušesa naj po predavateljevem mnenju ne gre globlje, nego to zmore z vlažno, čisto krpicco zavarovani konec prsta.

Angleži pri Hitlerju

Angleška delegata v Berlinu pri nemškem kancelarju. Od leve proti desni: Eden, sir Simon, kancelar Hitler

Šola beračev

V Brnu so prijeli skupino majhnih dekčkov, ki so beračili pod nadzorstvom dveh »vodij«. Oba vodja sta učila mladiče, kako naj beračijo in kje, imela sta v času, kadar niso beračili, prave tečaje o tem, kako naj se maskirajo, da bodo videti prav revni in kako naj markirajo razne pohabe. Izberačeni denar so dečki prinašali vodjama, ki sta polovico obdržala zase kot učnino...

Gospa, Vaš soprog se muči in dela celi dan, da more vzdržavati svojo družino.

Pazite zato, da mu pripravite jed okusno in pravočasno, da je njegova obleka in perilo v redu, da je zadovoljen!

On potrebuje živce za svoj posel!

Vsaj v nedeljo, — če že ni mogoče češče, — mu napravite veselje ter mu poleg kosila postavite na mizo tudi steklenico

Radenske!

Vaša pažnja bo nagrajena!

SPORT

Jutrišnji nogomet v Ljubljani

Na Primorju prijateljska tekma, na Hermesu in Jadranu prvenstveni tekmi

Lepe in zanimive so nogometne tekme za državno prvenstvo. Publika ima priliko spoznati najboljša moštva naše domovine. Tega jutri na Hermesovem igrišču sicer ne bo, vendar se bo odigrala tamkaj važna prvenstvena borba podsavne lige.

Hermes : Maribor

Ali bo Hermesu uspelo odnesti dve ali vsaj eno piko? To bomo videli. Dejstvo je, da se jutri sestane dva tekmeča, ki gojita tehnično igranje, ki sta našemu nogometu dala mnogo dobrih sil in ki predvsem potrebujejo točko. Posebno Hermes je v tem pogledu la slabem usoda mu ni bila mila.

Vsekakor bi naša publika prišla jutri na svoj račun, zlasti ker je vstopnina popularna. Tekma se bo odigrala ob vsakem vremenu s pričetkom ob 14. na igrišču Hermes.

Primorje : Policijski SK

Primorjansko moštvo potrebuje nekaj močnejših prijateljskih tekem, to se je videlo v zadnjih dveh prvenstvenih borbah. Sicer ni bilo iz srečanj s Hajdukom in z BSKom pričakovati pozitivnega uspeha. Tudi nista rezultata porazna, lahko bi bilo še hujše. Kar povzroča skrb, je slab

stil igre, pomanjkanje vigranosti med posameznimi linijami sploh nekaj več igranja. Sam trening brez iger ni bil dovolj, to smo jasno videli.

Moštvo zagrebških policajcev je prav dober partner za tak poskus. V njegovem moštvu je nekaj pravih igralcev, tako hvali kritika srednjega krila kot najboljšega Zagrebčana na tem mestu. Črno-beli bodo predvsem poskusili z drugo formacijo napada, ki je v dveh ligaskih tekmah najslabše odrezal. Pred dvema tekmama z BASKom in tretjo s Concordijo je potrebna remedura v tem delu moštva. Jutri bo tekma s Policijskim pokazala, ali razpolagajo črno-beli z močmi, ki lahko popravijo njihovo prvo vrsto.

Jadran : Reka

V nedeljo ob 16. se spoprimeta 14 dragoceni točki na igrišču Jadrana v Koleziji gori imenovana kluba. Borba bo vsekoli napeta in zanimiva, ker si bosta obe moštvi potrudili priboriti si zmago. Jadran in Reka sta oboje s starimi znanimi igralci, kakor Dolfe Lrman itd. Tudi glede tehnične strani igranja bo prišlo občinstvo na svoj račun, ker sta obe moštvi znani po svoji solidni igri.

V predtekmi nastopita rezervni moštvi omenjenih klubov.

Na podlagi dopisa Mure št. 40 od 15. marca se poziva Gradjanski, da povrne Muri znesek 57.50 Din oskrbnih stroškov za igralca Franca Sariča; Gradjanski pa naj vloži prošnjo na p. f. LNP za povrnitev stroškov. — Na tozadevna dopisa se pozivata Ilirija in Slovan, da na svojih igriščih napravita vsaj začasno barijerno event. z vrvmi.

Zavrne se protest Trbovlja proti ukrepu 00 Trbovlje št. 26 od 11. marca, ker ni taksiran.

Poziva se SK Ptuj, da v teku osmih dni odjavi g. Hreščaka kot igralca, sicer ga bo moral LNP razrešiti funkcije v OO Maribor.

Prijava SK Panonije, Ljubljana, v članstvo JNS se ne more vzeti na znanje, ker je vložen po sklepu skupščine JNS od 24. februarja, s katerim sklepom je uveden numerus clausus za okoliš policijske uprave v Ljubljani. Prijava TSK Moste se odstopi v rešitev JNS.

Zabeležijo se novi odbori klubov: Radomlje, predsednik g. Pirš Franc, tajnik g. Kristof Stane; Rapid, predsednik g. dr. Oton Blanke, tajnik g. Avgust Amon, naslov Ernest Frankl, Vetrinjska 5; Rudar, predsednik g. Blagoje Blane, tajnik g. Slavko Dolanc; Korotan-Ljubljana, predsednik g. Silvester Petrič, tajnik g. Franc Skuhala, naslov Ljubljana-Rakovnik.

Potrdjuje se dopis: Maribor št. 48 od 9. marca in 52 od 14. marca; JNS 113 od 12. marca; dopis Trbovlja št. 24 12. marca se dostavi JNS. Ostali dopisi se rešijo pisмено.

Po § 24, točka 6 podsavneznih pravil se razrešita gg. Zupanc Franc in Cigler Jakob iz poslovnega odnosno upravnega odbora ter se na njuni mesti imenujeta v poslovni odbor g. Savo Sanein, v upravni odbor g. Rot.

Vzame se na znanje poročilo g. Kureta o sestanku ljubljanskih drugorazrednih klubov 22. marca v tajniških prostorih LNP.

Imenuje se novi odbor Okrožnega odbora Trbovlje: predsednik Klenovšek, odborniki Bostič, Miklavčič, Kuhar, Hvala, Krljkar, Vozelj, Lipovšek, Dolanc, Drole, Pufler, Zupan (Svoboda), Guna. Ta odbor naj se na svoji prvi seji konstituirata, ostali odborniki se bodo imenovali na prihodnji seji u o.

V smislu sklepa zadnje savezne skupščine se imenujejo v sodniški odbor pri LNP es. gg. Ramovž, Lukačič in Vidic. Pozivajo se klubi, da dostavijo podsavne dopise, ki so namenjeni JNS ali drugim instancam, in duplo, sicer se bodo take vloge v bodoče klubom vračale. — Tajnik I.

Službeno iz SOLNP. Mesto zadržano ga s. Jordana se delegira za tekmo Hermes : Maribor g. Setina. V Murski Soboti za tekmo CSK : Mura se delegira g. Turk. V Trbovljah ob 16. na igrišču Amaterja za tekmo Amater : Atletiki se delegira g. Božič. V Domžalah ob 14.30. igrišče Diska za tekmo Diska : Mars se delegira g. Müller Lado. Za stranske sodnike v nedeljo 31. t. m. se delegirajo Ljubljana, igrišče Hermes ob 14. Hermes : Maribor gg. Hudales in Kemperle igrišče Slovana ob 10. Sloga - Slavija gg. Kos Emil in Goli Milan, igrišče Korotana ob 16. Korotan : Slovan gg. Martelan in Benedetič Stanko, igrišče Primorja ob 10. Svoboda : Grafika gg. Jamnik Ciril in Pokorn Stane, ob 16. Primorje : Policijski gg. Sketelj Janko in Drašler Ivan igrišče Jadrana ob 16. Jadran : Reka gg. Guzina Aleksander in Kosar Joze. V Mariboru igrišče Rapida ob 16. Rapid : Železničar Senica Rudolf in Perin Hinko Ramovž I. r. tajnik.

Zbor lahkoatletičkih sodnikov JLAS. V ponedeljek ob 20.30 redna odborova seja v lovski sobi restavracije Slamič.

Službeno iz LNP. Prošnji Panonije za odgoditev tekme z Dravo se ne more ugoditi, ker ni pristanka Drave Clanske izkaznice prejme Panonija pravočasno. Službojoči odborniki, določeni za nedeljske tekme, naj se tekmo popoldneva zglasijo v tajništvo podsavne, da prevzamejo tiskovine za službena poročila. — Tajnik II.

Cross-country za državno prvenstvo bo v nedeljo 7. aprila v Celju pod pokroviteljstvom mestne občine celjske ki je pokazala za sportno gibanje v Celju veliko zanimanje. Proga se bo pričela predvidoma na sportnem igrišču pri »Skalni kleti«, nato bo tekla v dolino za hribom sv. Jožefa, kjer bo več rund po 2 km, potem pa bo tekla nazaj na sportno igrišče. Sodniški zbor bo iz Ljubljane, Maribora in Celja. Udeležba se obeta iz Ljubljane, Maribora, Zagreba, Beograda, Pančeva itd. Za prireditelje vlada v Celju veliko zanimanje.

Nedeljski nogomet v Celju Jutri ob 10. se bo pričela na Glaziji prijateljska tekma med SK Železničarjem iz Zagreba in SK Celjem. Ker so gostje v dobri formi in bodo tudi Celjani nastopili s kompletno postavo, bo tekma gotovo zelo zanimiva.

Službene objave LNP (Seja u. o. 22. marca 1935).

Nazvoči dr. Kosti. Kuret. Runtič. Novak. Logar. Jukovace. Kačar. Dorčec. Kern. Matovrh. Buljevič. Skalar. Slavovec. Slamič.

Na predlog komisije, ki je pregledala igrišče Šoštanja, se igrišče verificira za vse tekme.

Najodličnejša toaletna mila, kar najbolj priporočljiva zlasti za dame so

RIVIERA — SAPOLIV
RIVIERA — PERLE
RIVIERA — FLORIDA — SPECIJAL
RIVIERA — MLEČNO MILO iz liličnega mleka in mlečne kreme

RIVIERA MILA

SO IZDELANA PO KEMICNIH STROKOVNJAKIH IZ NAJPLEMETNEJŠIH SUROVIN IN PO NAJBOLJŠI FRANCOŠKI METODI.

Zahtevajte povsod samo

RIVIERA
TOALETNA IN MEDICINALNA MILA

in napeta. V nedeljo ob 14. pa se bo pričela na Olimpijcem igrišču v Gaberju drugorazredna prvenstvena tekma med SK Olimpijcem in SK Šoštanjem.

Dvoje zanimivih gostovanj v Trbovljah. Za nedeljo 31. t. m. je SK Amater povabil na svoje zeleno polje moštvo SK Atletika iz Celja. Za to tekmo vlada po vsej dolini veliko zanimanje. Za velikončne praznike pa se obeta Trbovljam prava sportna senzacija. Takrat bo gostovala znamenita Concordia iz Zagreba. Na ta obisk, ki bo pomenil brez dvoma velik dogodek v sportnem življenju rudarskih revirjev, opozarjamo že danes.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Juniorji igrajo v nedeljo ob 9 na Mladiki. V soboto med 16. in 18. naj dvignejo na Stadionu opremo: Bačak (Kos), Vodnik, Zargi, Acko, Pepe, Miakar, Drago, Stojanovič, Boris, Eržen, Vovk, Hacler, rez.: Lovišček in Švajcar. Na Mladiki se javite pol ure pred tekmo. — Rezerva gostuje jutri dopoldne v Trbovljah pri SK Dobrni: sestava moštva v članski knjigi, opremo prevzeti danes na Stadionu, zbirališče ob 7. jutraj na kolodvoru.

2SK Hermes. Redni občni zbor kluba v nedeljo 31. t. m. ob 9. dopoldne v dvorani Zel. glasb. društva Sloge, Ljubljanski dvor. Poziva se celokupno članstvo kluba, da se istega zanesljivo udeleži. Kratka seja c. o. v nedeljo ob 8.15 pred občnim zborom v dvorani. — (Nogometna sekcija.) Jutri ob 13. morajo biti na igrišču: Oblak, Klancnik, Košmerl, Sočan, Košenina, Kretič, Rihter, Makorel, Primar, Brodnik, Derenda, Kariž, Zalokar, Daneu, Ferjan. Blagajno vodi g. Lauš. Biljeter Zane.

SK Reka. Jutri ob 13.30 morajo biti v naši garderobi: Jaka (Berti) Dane, Tone, Lukman R., Korli, Kokolj, Bojan T., Rožman, Cankar, Bojan Z. in Stane. Ob 14.30: Nani, Ivan, Drage, Korle, Kamilo, Tine, Edo, Milo, Franci, Zinke.

SK Mars. V nedeljo gostujemo v Kranju v postavi: Ive, Klingenstein, Dolinar, Ivo, Zupanc, Kranjc, Vrhovec, Janez, Zigon, Perko, Trček, Stane, Galeari. Igralci morajo biti na kolodvoru ob 11.45, dvignite opremo dopoldne. V Domžalah ne igramo.

SK Slovan. V nedeljo ob 14. naj bodo na igrišču Korotana: Franečič, Jerancič, Martinčič, Perc, Kobal, Batič, Frkov, Sinček, Poznik, Sluga, Zemljik in Lukman. Ob 15. naj bodo istotam: Vasiljevič, Kobal, Grm, Dečman, Kolaric, Poljšak, Thuma, Janković, Gerjol, Por, Stojanović. Stranski sodnik Batič; reditelji: Čerček, Uhan, Prelec, Smole. Opremo preskrbi gospodar.

SK Sloga (nogometna sekcija). V nedeljo ob 8. igra predtekmo rez. Sloge : rez. Slavije. Zaradi postave naj se igralci udeležijo sestanka danes ob 19. v klubskem lokalu Masarykova c. 15.

SK Slavija. Odborova seja bo drevi ob 20. v restavraciji hotela Slon.

Občni zbor Slalom kluba 34. Redni občni zbor Slalom kluba 34 bo v petek 12. aprila ob 20. v običajnim dnevnim redom. Ako ob določenem času občni zbor ne bo sklepčen, se vrši pol ure kasneje ob vsaki udeležbi. Kraj, kjer se bo občni zbor vršil, bo pravočasno objavljen.

Tenis sekcija SK Celja sporoča, da prične teniška sezona 1. aprila in poziva vse lanske igralce, kakor tudi nove interesente, da prijavijo svoj pristop in izrazijo želje glede razporeda igralnih ur. Sezonska najemnina za uporabo teniških prostorov znaša 250 Din, za uradnike 200 dinarjev ter za dijake in mladino 100 Din. Najemnino se dovoli plačevati tudi v mesečnih obrokih. Ustne ali pisne prijave je nasloviti načelniku teniške sekcije SK Celja na naslov: Juvan Milan, bolniška blagajna. Celje. Prijave tudi vsako popoldne na teniškem prostoru.

SK Domžale (nogometna sekcija). Za nedeljsko tekmo v Zalogu se določajo naslednji igralci: Šifter, Čad, Kováč, Jančič, Miha, Franc, Može, Jovič, Miro, Bitenc, Zabret, Amon, Škerlj, Pirc. Zbirališče na igrišču ob 12.30 Rezerva odhod ob 11.30.

SK Radomlje. V nedeljo ob 15.30 igramo s Kamnikom v Kamniku. Naslednji igralci naj bodo ob 15. v garderobi: Papler, Jerman III., Ulčar, Anžič, Jerman II., Pirš II., Kristof, Šesek, Jerman I., Kočar, Pirš I.

Vremensko poročilo s Kofe: Snega 1 m, smuka prav dobra.

Iz življenja na deželi

Z Jesenic

s. — Kino Radio predvaja danes in jutri v nedeljo ob 8. zvečer (v nedeljo tudi ob 3. uri popoldne) veleroperto v filmu »Peseem o sreči«. Dodataka: najnovejši žurnal in barvana Silly. Sledi: dr. Mabuse.

Iz Tržiča

č. — Podružnica Slovenskega planinskega društva je imela nedavno svoj občni zbor, ki ga je vodil poslovedski podpredsednik banski svetnik g. Snoj. Občnega zbora se je udeležilo 74 članov. Po poročilih odbornikov, ki so bila soglasno sprejeta, je odbor dobil razgručnico. Pri novih volitvah je bil izvoljen za veliko večino za predsednika g. dr. Elbert.

č. — Dan nesreč je bil četrtek. Dopoldne je gorelo v Gorjāh in so prihiteli na pomoč gasilci tudi iz Kranja, Kokrice in predilnice. Pogorel je del posestva pri »Kozlu« in bo zavarovalnina morda krila nastalo škodo. Vzroke požara preiskuje orožništvo. — Na Zelenici si je neka Ljubljanka po glem naključju zlomila nogo in so jo morali z avtomobilom odpeljati v ljubljansko bolnišnico. — Tretja nesreča pa se je pripetila popoldne na Konternici pri Dekliškem domu. Neki kolesar, ki je privozil po klanecu, je povozil gospo Švirkertovo, ki je šla po cesti s svojo malo vuknjico. Tudi kolesar se je pri padcu poškodoval.

č. — Kino predvaja danes ob pol 9. uri in jutri v nedeljo ob 4. pol 7. in pol 9. zvečer velerofilmski »Za domovino« (Rebel)

Iz Kamnika

ka. — Spomin pesnika Antona Medveda proslavi Kamniška čitalnica z uprizoritvijo njegovega dela »Črnašolec« danes 30. in jutri v nedeljo 31. t. m.

Iz Hrastnika

h. — Kino Sokol predvaja danes in jutri v nedeljo velerulski film »Volga - Volga« in kulturni film in tednik.

Iz Ptuja

j. — Polovična vozna za sresko kmetijsko razstavo v Ptuj. Odbor sreske kmetijske razstave, ki bo v Ptuj od 28. septembra do 6. oktobra, je sprejel obvestilo, da je prometno ministrstvo odobrilo polovično vozino po železnici z veljavnostjo za odpotovanje od 26. septembra do 6. oktobra in za povratek v času od 28. septembra do 8. oktobra.

j. — V cvetu mladosti, stara komaj 25 let, je preminula v ptujski bolnišnici gđ. Vlasta Breylova, hči mojstra tvornice »Petovica« z Brega pri Ptuj. Blag ji spomin, žalujočim naše sožalje!

j. — Naše poročilo o obsojdi pokončevalcev čebel popravljamo v toliko, da je bil obsojen na šest tednov zapora Vajda Jožef iz Bukovcev in ne Vajda Jožef iz Stojncev, kateremu nismo hoteli delati krivice.

★

KONJICE. 85 letnico prezidenta českoslovaške republike T. G. Masaryka smo obhajali tudi pri nas v Konjicah na prav slovesen način. Sokolsko društvo je priredilo svečano proslavo v lepo okrašeni dvorani Narodnega doma. Proslave se je udeležilo vse zavedno članstvo ter precej drugega občinstva. Br. Vedlin je pozdravil vse navzoče, zlasti bivšega neumornega starostar dr. Mejaka, ki je iz Gornjega grada prihitel v našo sredo. Sokolič Fric je lepo deklamiral priložnostni pozdrav slavljenca. Sokolski orkester je igral več komadov iz opere »Prodana nevesta« pod spretno taktirko g. Emila Perca. O Masaryku kot filozofu, učitelju, sociologu, državniku in Sokolu je predaval dr. Ervin Mejak. Lepi večer je zaključil naš neumorni sokolski orkester s »Hej Slovani« ter našo in českoslovaško državno himno. Po uradni delu se je razvil prijeten družabni večer.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes v soboto ob 20. in jutri v nedeljo ob 15.15 in 20. največji film angleške produkcije »Galipolje«. Za dodatek nov Foxov zvočni tednik.

VRANSKO. V nedeljo 17. t. m. je bil v Kapli pri Vranskem nastop bližnjih pevskih zborov. Pobudo za to pomembno prireditel je dal pevski odsek Sokolske čete iz st. Jurja. Dvorana pri Radiški je bila nabito polna poslušalcev iz vseh krajev

vranskega okraja. Zbor domače čete je nastopil z desetimi narodnimi in umetniški moškimi zbori zelo disciplinirano, z lepim podajanjem. Glasovi, četudi večinoma novincev, se dobro umajajo. Prvi nastop je pokazal, da bo zbor dosegel še prav lepe uspehe. Občinstvo ni štedilo za zaslužen pohvalo, posebno pri »Borih«, kompoziciji vranskega učitelja br. F. Skoka. — Vranska Vila je nastopila z ženskim zborom. Potrdila in dvignila je svoj sloves. Pevski zbor iz st. Ruperta razpolaga s posebno dobrimi basi, ki bi pri manj težkih skladbah prišli še bolj do veljave. »Savinjski Zvon« iz st. Petra je bil in je spet v prav dobrih rokah. Temperamenten nastop in skladnost glasov, velika disciplina mu dajejo sigurnost. Preobirno bi se razpisal, če bi poudarjal podrobne vse vrline posameznih zborov. Naj jim da zavest, da so ta dan dovršili lepo kulturno delo, pobudo za skorajšnji slični nastop. Vsi pevovodje in vsi zbori zaslužijo naše čestitke in veliko hvalo. Domačemu zboru in pevovodji br. Rössnerju pa še posebno priznanje! — Dopoldne je imel na Vranskem sadjarski strokovnjak g. Vardjan pred številnimi poslušalci lepo uspešno predavanje o najvažnejših vprašanjih iz sadjarstva.

ŽIRI. V nedeljo je gostoval v Sokolskem domu slovenski vokalni kvintet iz Ljubljane. S srečno izbranim sporedom pesmi nas je kvintet prav zadivil. Dobro zasedeno dvorano so znali navdušiti tako, da ni manjkalo ne cvetja, ne viharnega odobravanja. Vriemu kvintetu krepak »Na svilenje«!

Sokol

Sokolsko društvo Ljubljana III za Bežigradom obvešča vse svoje članstvo, da so po odredbi Saveza SKJ z dne 7. februarja t. l. društvene legitimacije neveljavne, če nimajo potrdila društvene uprave o vplačani članarini. Zato pozivamo bratsko članstvo, da predloži legitimacije v potrditev v društvenem tajništvu, ki posluje vsak torek in četrtek od pol 19. do 20.

Od srca se bodo smejali Vičani, ko pride k njim na obisk Sentjakovski »Matavej Matijaz«. To izvrstno uspešno veseligoj »prizori Sentjakovski gledališki oder jutrišnje nedelje ob 20. na Sokolskem odru na Viču. Vstopnice so v prodaji v trgovini Jeločnik, v nedeljo pa v društvenem domu.

Radio

Sobota, 30. marca.

LJUBLJANA 12: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Radio - orkester. — 18.15: Aktualnosti (L. Mrzel). — 18.30: Radio - orkester. — 18.50: Francosčina. — 19.20: Čas, jedilni list, program za nedeljo. — 19.30: Nacionalna ura. — 20: Znanjopolitični pregled (dr. Jug). — 20.20: Koncert godbe Sokola I., vmes harmonika solo. — 21.45: Čas, poročila, Radio - orkester.

BEograd 16: Vojaška godba. — 18.30: Pesmi. — 20: Godalni kvartet. — 20.50: Narodne pesmi. — 22.30: Orkester. — ZAGREB 12.10: Plošče. — 17.15: Godalni trio. — 20.30: Zagrebški kvartet. — 21: Zborovski koncert. — PRAGA 19.15: Mešan program. — 20.15: Iz Brna. — 20.30: Oneretna glasba. — 22.15: Plošče. — 22.30: Orkester. — BRNO 19.15: Grotleske. — 20.15: Moravski kvartet. — 20.40: Iz Prage. — VARŠAVA 20: Lahka glasba. — 21: Simfonični koncert. — 22.30: Kabaret. — DUNAJ 12: Plošče. — 15.05: Orkester mandolin. — 16.35: Godba na pihala. — 20: Dramski večer. — 22.30: Muzika pokrajine. — 24: Jazz. — BERLIN 19: Vedra klasika. — 20: Prenos R. Straussove opere »Egipška Helenac«. — 23: Ples. — KONIGSBERG 19.10: Romantična glasba. — 20.15: Operetni večer. — 22.30: Ples. — STUTTGART 20.15: Pester program. — 22.30: Ples. — 24: Nočni koncert. — RIM 17.10: Mešan glasbeni program. — 21: Prenos opere iz gledališča.

ŽIVAJMO JUGOSLAVIJO

Pazite

na svoje zdravje in obutev!

Turisti, lovci, smučarji in vsi oni, ki imajo bodisi poklicno, bodisi v zabavo opravka v vlažnem terenu ali v snegu, naj uporabljajo mazilo »HEVEAX«, za katero jamčim, da napravi vsako obutev nepremoljivo. Dobiva se pri tvrdki A. GOREC d. z o. z. Ljubljana, Tyrseva cesta 1.

POTNIKA

ZA SLOVENIJO.

Vetelgovina manufakture, tace, za takoj resnega, dobro uvedenega potnika z prvostnimi referencami. V obzi pričejo samo strokovnjaki, ki so tudi zadnje čare potoval za vetelgovine manufakture. Detaljne ponudbe pod Dugogorišnji manufakture na Publicitas d. d., Zagreb, Rlica 9.

L. WOLFF:

Pokonci glavo

Arletta Laribaudova je bila pri jedi zabavna tovarišica, ki se ji ni zdelo potrebno skrivati d'Ormesson, da bi imel pri njej upanje; a d'Ormesson je ostal malobeseden in zatopljen vase. Naj je hotel ali ne, spet in spet je moral misliti na Šarloto, ki je v tem trenutku nemara drugovala vojvodi Sancedillskemu — kri mu je zavrela, kolikorkrat je pomislil na to.

D'Ormesson se je nanaglamno poslovlil od Arlette Laribaudove in se z žalostnim srcem vrnil v Nizzo. Nekaj ur je brez cilja blodil po mestu in prišel tako tudi na železniško postajo.

Ekspresni vlak za Pariz je bil baš pripravljen. Vroče koprneje, da bi se s tem vlakom odpeljal k Charlyji, je pograbilo d'Ormessona, čeprav je vedel, da je nemogoče in da ne more izbristati tega, kar se je zgodilo. D'Ormesson je čakal, dokler ni vlak odpeljal, nato pa krenil v svoj hotel.

Drugo jutro je že mirneje in hladneje gledal na stvari. Življenje je zadajalo vsakemu človeku naloge, ki jih je bilo treba izpolniti. Bile so hujše nesreče kakor izgubiti ljubico, pa naj je bila še tako plavalasa. D'Ormesson se je premagal in spet obrzdal svoje živce, a trudna lenoba mu ni hotela izginiti iz krvi.

Mnogo dni je prebil na izprehodih in vožnjah s čolnom; kakor starci, je tudi on posedal po solčnih klopih, držal v roki časniki, ne da bi ga bral, in strmel v morje. Bilo je, kakor da bi bil popolnoma pozabil, s kakšnim namenom se je bil pripeljal v Nizzo. Karte so bile izgubile svoj čar.

Spet je srečal Arletto Laribaudovo; postala je njegova ljubica,

59

očarljiva, prijetna ljubica, a nobeden njenih objemov mu ni pustil v duši drugega kakor žalost. Tudi vonj ženstva je bil zanj obleden.

Neko popoldne, ko je d'Ormesson stopil iz hiše, je opazil lep potni avtomobil, ki je čakal pred hotelom. Kot strasten avtomobilist je pristopil k stroju in ga jel radovedno ogledovati. Bil je velik lokomobilni voz, tipa kakršne d'Ormesson še ni bil videl. Sofer, skromen mlad človek, mu je drage volje pojasnil razne tehniške podrobnosti, ki so bile d'Ormessonu neznane.

Med tem razgovorom se je približal lastnik voza; bil je Frank Ditmar, in naneslo je, da sta se gospoda zapletla v vljuden razgovor in se nazadnje predstavila drug drugemu.

Ko je d'Ormesson začul ime Ditmar, se mu je srčna mišica v grozi skrčila, kakor da bi ga bil ta mah dosegel Charlyjin glas. Šele čez nekaj časa je vstal v njem vprašanje, ali je mogoče, da bi bil ta Američan v kaki zvezi s Šarloto Ditmarjevo.

Frank Ditmar, ki mu je vedenje mladega Francoza očitno ugajalo, je povabil d'Ormessona na majhno vožnjo; hotel mu je dati priliko, da preizkusi mirni in brezšumni tek stroja in njegovo hitrost. D'Ormesson je ves vesel sprejel povabilo.

Spotoma sta vljudno in ustanovljeno kramljala — kakor se pogovarjajo svetovnjaki. Ko sta pa prišla v La Turbie, je d'Ormesson povedal, da je živel nekaj časa v Berlinu.

>V Berlinu sem se celó seznanil z gospodom, ki se je pisal tako kakor vi, Mr. Ditmar.

>Ime Ditmar ni Bog si ga vеди kako redko v Nemčiji, gospod vikont.

>Imel sem vas za Američana, Mr. Ditmar, je previdno rekel d'Ormesson.

>Nemec sem.

Spet je čutil d'Ormesson, kako mu je v srcu nekaj tiho vztre-

petalo. Ali je bilo mogoče, da bi bil ta mož, ki se je zraven njega peljal po gorski cesti, Šarlotin soprog?

>Vaš voz čudovito teče, Mr. Ditmar.

>Zelo zadovoljen sem z njim, gospod vikont.

>Ali smem vprašati, Mr. Ditmar, kam potujete?

Frank Ditmar se je otožno nasmehnil.

>Sam ne vem, gospod vikont. Brez posebnega cilja potujem po stari Evropi tja v en dan — na izprehod.

D'Ormesson je globoko zasopel.

>Sami, Mr. Ditmar?

>Sam, gospod vikont.

Frank je gledal čez hladilnik naravnost predse.

>Ženo sem izgubil.

D'Ormessona je zabeležilo. Popolnoma jasno se mu je zazdelo, da je njegov sosed Charlyjin mož.

>Kaka nesreča, Mr. Ditmar!

>Da, moja žena je nenadoma umrla.

D'Ormesson je brezumno zastrel v Franka Ditmarja. Charly je bila umrla? Kako bi bilo to mogoče? Zakaj mu ni bil Sancedilla ničesar sporočil o tem?

>V Parizu? je vprašal z glasom hripavim od strahu.

Ditmar ga je začudeno pogledal.

>Ne, v New Yorku. Kako vam je prišel Pariz na misel, gospod vikont?

>Mislim sem, da živite v Parizu, Mr. Ditmar, je odvrnil d'Ormesson, in rdečica mu je pritisnila v obraz, tolikanj ga je osrečevala gotovost, da Charly ne more biti tega tega moža, ki je umrla v New Yorku. Kako neumna je bila volja misel, da bi utegnila biti Charly in Mr. Ditmar v kaki zvezi! Takih romantičnih naključij življenje ne pozna.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—, Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah.**

Do Velike noči bomo odprodali ca 2000 parov

damskih moških in otroških prvovrstnih čevljev po **20—30% znižanih cenah**

Edinstvena prilika za nabavo lepih, trpežnih in tako cenjenih »JARA« čevljev.

Velika zaloga! Velika izbira!

PRODAJALNE »JARA«:

LJUBLJANA: Sv. Petra cesta 20
MARIBOR: Gosposka ul. 18 pri firmi Martinc
ZAGREB: Ilica 60 2765

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dekle

pridno in pošteno, staro 30—35 let, vajeno kuhati in vseh blaginj dol, dobi takoj službo na delu. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod znanko »Postena 20«. 5891-4

Trg. pomočnika

sprejme špecijalistična trgovina v Ljubljani. Vojaske ne prositi imajo prednosti. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod znanko »Specienist 900«. 5878-1

Brivskega

pomočnika (co)

dobro vezanega v vodni, železni in trajni odlični sprejem takoj s hrano in stanovanjem v hiši. Plačam dobro. — Karol Doležal, brivski mojster — Jelica Šolice 150 pri Ljubljani. 6057-1

Krojaškega

pomočnika

dobro izveščane v velikih delih, sprejme takoj stroška Drago Schwab na Aleksandrovi cesti št. 7. 6031-1

Šivilja

ki zna na stroj ustati, dobi takoj službo. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »šivilja«. 6053-1

Mladega brivskega

pomočnika

dobro delavca, z lepim nastopom in znanjem nemškega jezika Janko Menaric, Jesenice. 6008-1

G. Th. Rotman:

Brata Smuka

Naša brata sta se torej odpeljala v mesto nazaj, Peter spredaj, Izidor pa za njim, na vse pretege se trudita, da bi ohranili ravnotežje. Za ubogega trgovca z motorji nista imela dobre besede; blagor nesrečnemu, da ni slišal kozjih molitvic, ki sta jih stresla na njegovo glavo. Nato pa je Izidor zdajci presenečeno vzkliknil.

Mesar, pomočnika

dobrega sekača sprejem, istotam ugodno napredaj mesarski hladilnik event. tudi na knjižico. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 6041-1

Gospodinja

starejša samostojna ženska (nad 45 let) sposobna voditi gospodinjstvo in stredo 75 let stari gospe, izjem za Ljubljano, ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »vestna postrežba«. 5890-1

Postrežnico

veščo kuharico, izjem za takoj k poročnici in otroku. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 6077-1

Službe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Ravnatelj trg. šole

bi rad preselil službo prav potrebni absolutniji Cenj, vprašanja: Jos. Gogala, Gregorčičeva ul. 29. 6040-2

Kupim

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parni hotel

ev. rabljen, Strobel Ekon. št. 2 kupim. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Kotek«. 5876-1

Otroški voziček

omaro za obleko in šivalni stroj kupim. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Čimpreja«. 6003-1

Razprodaja sadnega

drevja!

Visokodebelne jablane in visokodebelne slatne hrške, visoke in nizke vsake vrste, orehe in trije dobite po nižjih cenah pri Kmetijski družbi, Ljubljana Novi trg 3. — Po železnici najmanj 10 drev. 5904-6

Sportne suknjice

prima a 98 Din, pumpice, modne blazne itd. kupite zelo ugodno p. Preskertu, Ljubljana Sv. Petra 14. 31.6

Dve obleki

dobro ohranjeni, za srednje moško postavo, kakor tudi fotoaparati

Voigtlander, jubilarke, odlično ohranjene, prodam. Na ogled v vili Jax pod Rožnikom, cesta I št. 9. 6006-6

Pleteno garnituro

po ceni prodam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 6075-6

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Diesel-motor

5—10 Ka kupim. Ponudbe z navedbo znamke, cene, stanja in uporabe poslati na naslov: Stopar Alojz Letuš, Smartno ob Paki. 6005-1

Kapital

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne knjižice

Mestne hranilnice Kamnik kupim proti gotovini ob prevzemu. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod šifro »Gotovino plačam«. 5877-16

10.000 Din posodim

proti 5% obresti na prvo ali dobro drugo mesto hiše v Ljubljani. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Posestnik«. 5935-16

Hranilne knjižice

Ljudske posojilnice ljubljanske, Mestne hranilnice ljubljanske in Kmetijske posojilnice ljubljanske kupim. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Plačam v gotovini takoj«. 5939-16

Do 300.000 Din

posojila

izjem. Popolnoma sigurno večkratno kritje in vključba na prvo mesto. Dopise na podružnico »Jutra« v Mariboru pod znanko »Kam. pri 300«. 5938-16

Vložno knjižico

Mestne hranilnice ljubljanske (37.000 Din) prodam najboljšemu ponudniku proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Zelo ugodno plačam«. 5939-16

Plačam 100 %

za knjižice Mestne in Banovinske hranilnice ljubljanske, proti mesečnemu odplačevanju. — Garancijska knjižica na prvo mesto nepremičnine 1.000.000 Din. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Zelo ugodno plačam«. 5939-16

Lokali

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno

dobro idelo v industrijskem kraju na Koroskem takoj oddam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Okupacija«. 6002-19

Dvosobni lokal

na Miklošičevi cesti oddam. Poizve se na Miklošičevi cesti 4/11 desno. 6033-19

IZURJENEGA STROJNIKA

išče veliko tekstilno podjetje za samostojno upravljanje pogonske naprave:

4 parnih kotlov sistema Babcock & Wilcox

2 stabilnih parnih strojev in lokomobile (Wolf)

2 Dieslovih motorjev (Christoph Ummack in Buldogg)

2 motorjev na vpojni plin,

električnih naprav stalnega in izmeničnega toka z motorji in električno centralo. Strojne delavnice za postrežbo strojev in delov.

Samo resne, popolnoma samostojne in izkušene moči pridejo v poštev. Ponudbe s sliko in navedbo plačilnih pogojev pod »Mašinista 354« na Propaganda a. d. prej Jug. Rudolf Mosse a. d. Beograd, pošt. pret. 409.

5904-6

2757

409

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

2728

Uraji!

V prometnem kraju oddam lokal z vsem inventarjem. Dopise na oglasni oddelk »Jutra« pod »Ugodna nizka cena«. 6061-19

Velika skladišča

zidano, poleg postaje, in gostilno dam v najem ali prodam. Ugodno za manjšo trgovino, skladišče gradbenega materiala, žita, gospodarskih strojev ali slično. — Pojasnila daje Ivo Vrančič, Sunja. 5894-19

Posest

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Posestvo in razne

parcele naprodaj Vzamejo se vložne knjižice Kmetice in Ljudske posojilnice v Ljubljani. Mestne hranilnice ljubljanske ter Posojilnice v Ribnici. Pojasnila daje I. Orašem v Mostah. 6020-20

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

takoj oddam 2 gospodoma. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 5935-33

Sobo

lepo opremljeno, sončno, parkirano, 7 minut od gl. postaje takoj oddam. Gradiska 8. 6002-33

Sobo

s separiranim vhodom, v centru mesta oddam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 6002-33

Sobo

strogo separirano oddam stalnemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 6046-33

Separirano sobo

lepo in solčno, oddam v sredini mesta. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 6004-33

Čisto, mirno sobo

s separiranim vhodom, oddam z vso opremljeno, perilom itd. posamezni osebni ali zakonski. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 6040-33

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisob. stanovanje

komfortno, oddam. Poizve se v menjalnici na Tyrsevi cesti 31. 6039-31

Dvosob. stanovanje

s kopalnico in drugimi priključki oddam takoj ali 1. majem. Poizve se v Vodovodni cesti št. 36. 6001-31

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisob. stanovanje

komfortno, v centru mesta oddam s 1. majem t. l. — Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 5987-31

Trisob. stanovanje

komfortno, oddam. Poizve se v menjalnici na Tyrsevi cesti 31. 6039-31

Dvosob. stanovanje

s kopalnico in drugimi priključki oddam takoj ali 1. majem. Poizve se v Vodovodni cesti št. 36. 6001-31

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisob. stanovanje

komfortno, oddam. Poizve se v menjalnici na Tyrsevi cesti 31. 6039-31